

Moja vaša četrtletna plačila v Mariboru s poljubnim na domačo oboje leto 30 dni, pol leta 16 dni, šest let 8 dni, letna Jugoslavija 36 dni. Naročila se pošlje na upravitelje "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopolnjuje do oddaje. Naročila se plačuje vnaprej. Telefon interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Feština plačana v gotovini.

Upravitelj je v Mariboru Koroška cesta št. 5. Plačila se ne vračajo. Upravitelj sprejema naročila, izdaje in pošilja. Cena inšerata po dogovoru. Za večkratno oglaševanje poseben popust. Nesprijetne reklame ne pošilja. Številni razni politični uradi ljubljana št. 56603. Telefon interurban št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

II. številka.

MARIBOR, dne 26. februarja 1925.

59. letnik.

Po volitvah.

Prej so se vpraševali državljani Jugoslavije, kaj bode dne 8. februarja, sedaj pa, ko se je ta dan izkazala protiljudska politika na naravnost neverjetne načine, se pa vse še s večjo napetostjo vprašuje, kaj bo po 7. marcu t. l. Na ta dan se mora namreč po zakonu sestati skupščina neovzvoljenih narodnih poslancev in s odobrenjem teh ljudskih zastopnikov mora vlada začeti s potrebnim in dolžnim delom.

Ce primerjamo čas, ki se je pri nas porabil za najrazličnejše vladne spremembe in krize, za volilne priprave, za negotovo dobo, ki sledi volitvam, za spore, pogajanja in za delo, ki ni bilo ravno potrebno, s časom, ki se je porabil res za pravo vladno delo, dobimo na tej drugi strani velikanski primanjkljaj ter pridemo do zaključka, da so se pravi zakladi dragocenega časa porabili za vse drugo in samo za to ne, kar bi bilo po potrebi in koristi naroda in države in kar je narodna večina tudi vedno najodločnejše zahtevala. Po drugih državah so v par tednih izvedene volitve, sestavljeni novi parlamenti in nove vlade zopet na delu, dočim traja pri nas to cele mesece in še potem, ko je potekel zadnji zakoniti rok, ne vemo, ali se bo sploh delalo v okvirju zakonov in določil.

Nočemo govoriti o tem, na kak način so si radikali in samostojni demokrati pridobili za novo skupščino pičlo večino. Nočemo tudi povdarjati in razlagati razliko med hladno in opozicijsko skupino, ker narod itak ve, da se je prva stran izkazala kot zaščitnik za obtožbo in najostrejšo obsodbo zrelih korupcionistov, za neenakost državljanov, za samovoljno oblast v državi itd., dočim so na drugi strani najiskrenjši zastopniki bratskega sporazuma, enakopravnosti, poštenosti, odločne obsodbe vsake korupcije ali kratko rečeno pravi voditelji prave bratske jugoslovanske države. Opozoriti je treba narod pred vsem na velikansko nevarnost, ki preti od radikalov in samostojnih demokratov, ker se ti danes še bolj kot poprej ponašajo, kakor da bi oni sami bili država in ker se pripravljajo, voditi tudi po 8. marcu vse državne posle samo iz vidika svojih strankarskih koristi.

Na seji ministrskega sveta, ki se je vršila na dvoru, so našli celo vrsto zakonov, ki naj bi se izvedli, ko se enkrat zopet začne redno zasedanje narodne skupščine. Med temi zakoni je nekaj takih, ki naj bi se spremenili le v toliko, da bi boljše služili Pašičevi radikalni in Pribičevići samostojni demokrati stranki. To sta predvsem volilni in tiskovni zakon. Radikali in samostojni demokrati bi radi s novim volilnim zakonom ali redom še v večji meri emjili izraze narodnega razpoloženja, s svojim načrtom tiskovnega zakona pa nameravajo listom naravnost predpisati, kaj in kako naj se piše.

Na dnevnem redu sedanje Pašičeve vlade, ki upa, da bo tudi ostala, so pa tudi zakoni, katere bi vsak državljan Jugoslavije iskreno pozdravil, če bi imel vsaj malo goto-

vosti, da so v pravih rokah in da se bodo prav sestavili in izvajali. To sta pred vsem invalidski zakon in pa zakon o poljedelskih kreditih. Pašič pravi, da sta ta dva zakona nujno potrebna in da morata priti čimprej skozi novo narodno skupščino. To je vse dobro in lepo, vprašati pa moramo, zakaj se ta dva zakona nista sprejela že poprej in kaj Pašič sploh namerava s novo narodno skupščino.

Da v dolgih letih nimamo zakona o podpori invalidov in poljedelcev, ni samo velika nesreča za veliko število dobrih in poštenih državljanov, ampak tudi velika izguba na ugledu naše države. Kdo je tega kriv? — Ne samo vsi prizadeti invalidi in poljedelci, ampak tudi vsi drugi trezni in razodni državljani so si popolnoma na jasnem, da so tega krivi radikali in Pribičevići demokrati, ki so vedno, bodisi na vladi, ali pa v raznih krizah, obravnavali invalidsko in poljedelsko vprašanje kot svoj strankarski monopol ali zakup ter so povrh še z najslabšimi sredstvi preprečili, da se to ni uredilo in rešilo pod Davidovič-Koroščevo vlado, kateri se ni šlo za strankarsko agitacijo, ampak za pravico in poštenje, za potrebe in koristi naroda in države.

Razna znamenja kažejo, da obstoje najslabši nameni in naklepi proti parlamentarizmu in proti novi skupščini. Na škodo naroda in države, a tudi na škodo in nevoljo poštenih radikalov stojijo danes na krmilu srbske radikalne stranke ljudje, ki bi spadali že davno v ječo radi najgrše korupcije in najhujših zlorab. Ti ljudje se borijo za svoj obstanek dobro vedo, da bi jih vsaka poštena vlada izročila že davno zasluženi kazni in zato kujejo s Pribičevići samostojnimi demokrati vred naklepe, kako bi se dala podaljšati oblast samovolje in protiljudske politike. Na eni strani so skušali preslepiti in pridobiti na svojo stran posamezne stranke opozicije, na drugi strani so pa zopet opozicionalec na vse mogoče načine izzivali in hujskali, da bi nastali kaki nemiri in da bi se potem na podlagi teh lahko celo opozicijo proglasilo za revolucionarno ali prevratniško ter jo postavilo izven zakona. Izjalovilo se je eno in drugo. Opozicija se je strnila v enoten blok narodnega sporazuma, narod se pa ne da izzivati in zapeljati v trdni zaupnosti svojih pravic in svoje veljave.

Naj se po 7. marcu poskuša in dela kar hoče, eno je gotovo, in to je treba upoštevati, da Slovenci in Hrvati ter velik del Srbov ne marajo muzike, ki jo delata Pašič in Pribičević. Niso se navadili na njo 6 let, pa se tudi v bodoče ne bodo in pri volitvah so vkljub vsemu zastopniki Slovenije in Hrvatske obdržali svoje postojanke. Mržnje do Srbov se nam in Hrvatom ne more očitati, ker smo pokazali lani za kratek čas na vladi, sedaj pa v opoziciji najlepšo slogo in sporazuma s poštenimi Srbi, ki jih vodi Davidovič.

Spominjajte se Dijaške večerje!

stopil še enkrat k poedincem, da se prijateljski malo razgovorim z njimi.

»Odkod ste pa vi«, vprašam mladega slovenskega fanta, ki se je baš s težavo in počasi spet deval na posteljo.

»Od N. na Pohorju.« In res je moral biti kedaj pravi gorjanec, krepak Pchorec, visok kakor smreke pohorske in videlo se je, da nekoč tudi močan, kakor hrastje ob vznožju južnega Pohorja. Ali jetika mu je že izpila kri in izjedla telesno moč. Govoril je tiho in nekam pritajeno, jedva slišno. Ali se je bal, da ga ne slišijo drugi, ali da ne moti drugih? Ali je bil že toliko izjedeni pljuč? Pač, slab je bil, tedni so mu bili šteti in vendar sem čutil, da ni samo slabost kriva, zakaj tako tiho in pritajeno govori. To je bilo še drugega vzroka, ni ga tlačila sama bolezen, še nekaj drugega mu je tiščalo grlo, mu je grudilo prsi in mu tesnilo srce, kar mu je res jemalo glas, ali kar je kakor nekakšno skrivnost pritajeval. Prijazno in sočutno ga poprašam, kako se mu godi.

»Slabo.« In povedal mi je svojo zgodbo, ki sem jo čul že stokrat, ki ste jo slišali tudi vi: Nosil je strelivo ob italijanski fronti, pač težko; saj je bil močan, zakaj bi mu ne naložili, kolikor se da. Spotil se je in prehladil in leglo mu je na prsi. Tako je prišel sem. Ali je bilo samo to? Ali ga je končal le prehlad?

»Gospod, ko bi mogel v bolnico bliže doma!«

»Bliže doma? Zakaj niste prosili, pa bi vas bili pre-mestili?«

»Prosil sem, ali nisem bil uslišan.«

»Zdaj bo pač težko, dokler se malo ne popravite, ker vam je dalečnja pot.«

»Gospod, tako sem žalosten.« Da, zdaj se je jelo tajati, kar je bilo chrapenelo, kakor ledena skorja v prosincu in utesnilo prsi in zajezilo srce. Zdaj se je jelo trgati od prsi kos za kosom, kar je težko ležalo na njih. »Tako sem žalosten že cele mesece, da vam ne morem povedati.«

»Ali dragi moj, kaj pa vam je?« Pomolčal je, kakor da bi se sramil govoriti, ali da bi iskal besed, kako naj pove;

Višji razred osnovnih šol za kmetijsko izobrazbo.

V novejšem času se često govori in piše o potrebi obsežnejše strokovne kmetijske izobrazbe. Mnenja o omenjeni potrebi so precej složna, pač pa se razlikujejo ista v spisovanju načinov, izvajanja dotičnega pouka. Dočim mislijo nekateri s par urami na teden dovolj storiti v povzdigo kmetijske izobrazbe, povdarjajo drugi prav primerno, da se v tako pičlo odmerjenem času ne more približati zaželjenemu smotru.

Tudi glede količine in kakovosti zahtevane snovi ne opazimo prave enotnosti niti jasnosti. Nekateri zahtevajo precej obsežno snov, drugi izražajo zadovoljnost z manjšim obsegom tvarine.

Prav tako se razlikujejo glasovi glede pričetka osnovne strokovne izobrazbe. Največ privrženecv goji mnenje, da se naj prične s strokovno kmetijsko izobrazbo po preteku osnovne šolske obveznosti, to je po 14. letu — pod imenom, »nadaljevalni kmetijski tečaj«. So pa tudi taki, ki izražajo željo, da se uporabi za osnovno kmetijsko izobrazbo višji razred ozir. oddelek v osnovni šoli, češ, da je tukaj najprimernejši prostor za najprilicnejši čas za to.

Korist in tudi potreba strokovne kmetijske izobrazbe se torej, kakor razvidno, priznava, tudi se ne more oporekati, da bi manjkalo za to dobre in resne volje v skrbi, priti v stvari korak naprej, opazujemo le razcepljenost in needinost v načinu uporabljenega strem-ljenja.

Zbog tega se nam vsiljujejo nehoče vprašanja:

1. Kaj se naj ukrene v tej pereči zadevi, da se v istini dosežejo zaželjeni uspehi,
2. kako se naj dotični pouk uredi, da se bo kor' vilo stvari;
3. kako se naj podane osnovne kmetijske znanosti poglobljajo, odnosno razširjujejo?

Hočemo strokovno kmetijsko izobrazbo dvigniti pri majhnem kmetu na višjo stopinjo, ter koristiti pretežni večini mladine na deželi pri njenem bodočem poklicu, ter je že skrajni čas, da se že prične s dotičnim poučevanjem. S samim besedičenjem o koristi in potrebi tega, ne pridemo naprej. Merodajnim činiteljem naj bo povedano, da z 1—2 urama točasno upeljanega kmetijskega pouka na teden na višji stopnji osnovnih šol tudi ne dosežemo zaželenih uspehov. Določiti bo treba že več časa za to. Mislim, da imajo oni najbolj prav, ki zahtevajo, da se vsaj zadnje leto na višji stopnji osnovnih šol uri izključno le osnovna strokovna kmetijska izobrazba. To bi se dalo lahko in brez posebnih ovir takoj udejestviti, saj ne pride gmotna zadeva, ki pri enakih preuredbah vedno važno vlogo igra, skoraj nič v poštev; gotovo pa bi se ne dalo izogniti, ako bi se še le hotelo pričeti s strokovno kmetijsko izobrazbo po izstopa-

tiho in pritajeno je izustil: »Doma bi rad, da vidim le enkrat še očeta in mater, predno umrjem. O ne strpim, ne čakam! Čutim. Ne morem vam povedati, kako me te morni in tlačil tu-le notri že cele mesece.« In položil je desnico na srce, rekoč: »To mi je leglo neznansko težko na prsi in me ni več zapustilo.«

Da, leglo mu je na prsi tudi to, in to je bila tista druga reč, katero sem slutil; ni bil samo prehlad, pa paš še hujše od prehlada; to je bila bol, tiha a silna, a ker tiha tem silnejša in ga je morila in umorila hitreje od prehlada in jetike.

»In nimam človeka, da mu potožim, da z njim govorim.«

Da, ni ga morda imel nobenega, ali pa se ni poveril v nobenega, kakor da se je sramoval govoriti o tem, kar mu je s tako silo leglo na prsa, kar ga je tlačilo neprestano. Ni ga imel človeka! Ali je čutil, da bi vsakteri ne umel toliko nežne in silne ljubezni otroške, tolikega hrepenenja po starših, tolike boli, izvirajoče iz neutšenega hrepenenja, iz želje, ki se mu ne bo izpolnila? In tako ga je še bolj tiščalo in mu legalo na prsi. Pač jih je bilo, ki so umeli jezik njegov, ali tudi do cela njegovo srce in to, kar mu je ležalo na prsih? In, Bog moj — ali ni sleherni imel dovolj nositi sam? Tako, se je zdelo, sploh ni nikoli z nikomur govoril, ampak molčal, da mu je bolj in bolj legalo na prsa, težko kot gora. Zdaj sem razumel, zakaj je tako tiho in pritajeno govoril. In kdo ve, ali je pač bil vajen kaj več govoriti? V naših gorah so ljudje malo-besedni. Samota jih stori tihe in molčeče. In če bi bil ta siromak prišel domov, mar bi s starši, z domačini svojimi mnogo govoril? Kaj tudi treba govoriti! Dovolj, da jih le vidi, da dela ob njih strani, da biva z njimi pod domačo streho, da gre ranega jutra na prekopno njivo in opoldne zmoli z njimi angelovo češčenje; morda bo povedal, koliko so prekopali, ali je seno, mrva že suha; in v podvečerko pojde v senošet kositi, po večerji še pogleda k živini in ob kratki večerni molitvi se zarije v seno. Tako mine dan, mine drugi, tako ali slično minejo leta, dokler ne leže kdaj v prekopač grob svojih roditeljev.

Na prsi mu je leglo.

Pridite v nadomestno vojaško bolnico Franca Jožefa vojašnice, poslopje 4, dvorana 7, kjer je več Slovencev in Hrvatov, ki se žele spovedati. Tako mi je po svoji slugi javil madžarski vojni duhovnik, ki sam ni bil več nobenega slovanskega jezika, dasi je njegovo prvotno ime končujoč na —ič razodevalo slovansko pokolenje. V dijaških letih si je tudi on »po nasvetu« svojih profesorjev kupil za eno krono madžarsko ime. Baje, da mu je bilo žal; vsaj tako mi je zatrjeval nekoč v prijateljskem razgovoru in je celo poskušal svoje prejšnje rodbinsko ime dobiti nazaj. Ali kaj, ko je to po postavi v blaženi ogrski zemlji nemogoče: namreč, da bi človek madžarsko ime izpremenil v nemadžarsko, recimo slovansko, čim morete sleherni nemadžarsko ime vsak čas spremeniti v madžarsko. Ne stane vas drugega, nego da naznanite novo ime, in pa vplačilo ene krome. Pa vam napravijo vse, s čimer so v drugih državah združeni znatni stroški in tolike obšestil

Sel sem torej, kamor so me pozvali, mimo straže preko dvorišča, širnega, kakor so menda le ob vojašnicah in še prav na Ogrskem, kjer imajo planice dovolj — in sem prišel v poslopje 4, izmed mnogih velikih, iz katerih je obstajala vojašnica, zdaj bolnica z bogve koliko bolniki in ranjenci. Znana mi je bila žalostna pot, dvorišče in poslopje, v katerem so se nahajale dvorane, odmenjene jetičnim. Ugodne za take vrste bolnike pač niso bile; tik ob oknih je dimila in kadila in prašila velika plinarna. Pozneje so jih vendar premostili v drugo bolnico zunaj mesta, kjer so uživali res mnogo luči in svežega zraka in solnca — ali kaj, ko jim je bila zvečine zapisana smrt na obrazu: jetičnim večidel v poslednji stopnji; redki, kateri bi sami šli iz žalostne hiše.

Dvorana 7 v I. nadstropju. Neprijazna in neudobna, kakor morejo biti le sobane v vojašnicah. Človek se nikoli ne udomači. Ko sem jih bil spovedal, kateri so želeli, sem

otrok iz osnovne šole, to je po njihovem 14. letu. V tem slučaju bi se moralo skrbeti najčesteje za potrebne prostore, za kar pa bi se večina občin ne dala tako kmalu pridobiti. Pri podavanju strokovne kmetijske izobrazbe na višji stopnji zadnje šolsko leto bi bila dana tudi možnost, da si večina šolske mladine isto prisvoji, ni pa tega pričakovati, ako se hoče omenjena izobrazba podajati mladini po izstopu iz osnovne šole, kajti takrat se ista razide na vse štiri vetrove, ali pa je udeležba dotične pouka tako drugače otežkočena, če že ne celo onemogočena.

Strogi zagovorniki splošne osnovne izobrazbe naj se ne vznemirjajo preveč, ako se priporoča upeljavo strokovne kmetijske izobrazbe na višje stopnje osnovne šole, saj se že pri površnem premotiranju lahko uverijo, da bi se z upeljavo te namere splošna osnovna izobrazba prav nič ne oškodovala, ker se zna, da se v 7. letu šolskega obiska prav malo lahko stori v njeno korist, ker večina takih otrok, v poletnem času šolskega pouka oproščena, v zimskem polletju pa se za osnovni šolski pouk radi enoličnosti vsled potrebnega ponavljanja za istega že malo zanima.

Znano je, da razlika mlaka; z ozirom na ta rek se smejo trdi, da bi se z upeljavo tokozvane strokovne kmetijske izobrazbe v 7. letu osnovne šolske dobe storila isti uslugi, ker bi otroci z zanimanjem sledili kmetijskemu pouku, posredno pa bi se koristilo tudi splošni izobrazbi, ker bi z upeljavo strokovne izobrazbe početne olajšave, ki so velika zavora vsake izobrazbe, brez — lahko rečemo — vsakih ovir odpadle. Še več: pri predavanju osnovnih kmetijskih znanosti se bodo z uporabljanjem splošnih osnovnih znanosti, te posredno prav prijetno ponavljale in koristno utrjevale.

Pri tem učenju bo treba skrbeti, da se bo dotična tvarina podajala v tolikem obsegu in v taki obliki, ki bo tekom enega šolskega leta učni smoter dosegla. V to svrhu naj se predvsem uvažuje potreba umestne menjava teoretičnega pouka s praktičnim izkoriščanjem posebnih znanosti. Da bo to omogočeno, bo moral krajni šolski svet, odnosno vsolane občine preskrbeti v bližini šole primeren kos zemlje, ki se naj preobrazi v majhno mjiivo, travnik, sadovnjak, drevesnico in trsnico. Postaviti se bo moral tudi v bližini šole majhno gospodarstvo poslopje z majhnim hlevom za govedo in prav takim svinjakom, kurjakom in pralnico. To so pa tudi največje žrtve, katere bodo v praktično izkoriščanje teoretičnega podavanja neizogibne; v očigled nepregledne koristi, koje bodo brezdvomno istim sledile, ni pričakovati, da bi naletele na resen odpor pri merodajnih činiteljih.

V utrditev in razširjatev osnovne kmetijske izobrazbe naj se pridno uporablja čitanje primernih strokovnih knjig in časopisov, ki bodo morali biti otrokom na razpolago v zadostnem številu. Med letom se lahko prirede po potrebi za istopivše po pardnevni učni tečaj, zdaj za eno, zopet za drugo panogo kmetijstva. Posejanje teh bo brezdvomno dovoljno, ker stvar sama bo že netila zanimanje, podana znanstvena podlaga pa bo še iste podkrepila. Te tečaje se lahko potem po pravici nazivlje nadaljevalne kmetijske tečaje, ne pa take, kjer manjka predidna osnovna kmetijska izobrazba, in jih vendar nekateri zdaj žele pod enakim imenom.

Merodajni činitelji, osobito naši narodni poslanci, skrbite, da se bo zamoglo z osnovno kmetijsko izobrazbo prej ko slej pričeti v prej opisanem smislu na naših osnovnih šolah. V doglednem času boste menda dobili načrt novega šolskega zakona v pretres; takrat dvignite složno svoj glas med drugim tudi za osnovno kmetijsko izobrazbo v označenem smislu, odnosno vplivajte na popolnitev oziroma spremenitev osnovnega šolskega zakona v tem smislu. — Na delo, ker resnobni so dnovi, a delo in trud vam naj Bog blagoslovil! H.

Naši gorjanci niso gostih besedi, nikar pa ne znajo lepote čiti z besedami. Ali kadar jim »leže na prsi« silno čustvo, take mori, tiho in neznansko, in kadar se jim zvali na prsi, jih tlačijo in teži, kakor pečina, ki se odrta nekje v gori in se zasadi v senošet v dolini.

»Da bi videl še enkrat očeta in mater!« Ali je sploh vedel preje, da jih je ljubil? Bival je ob njih, odkar je na svetu, nikdar niso bili vsaksebi, če ne za eden dan, kadar je moral v »goro.« Morda si ni bil v svesti, da jih je ljubil, nikar pa da bi komu pravil o svojih srčnih čustvih. In ko se je poslavljaj z njimi za vojsko, je podal očetu roko v slovo na hišnem pragu: »Srečno!« Morda ga je oče pospremil do prve lese pritake, ki zapira kolovoz, držeč skoz domači kroginkrog ograjeni zavod. Mati ga je pač spremlila do mesta in jokala, ko sta se poslovila. Ali tudi njej je podal le roko; objem ali poljub to je nepoznano staršem ali deci v gori; skoraj da bi se sramovali takih izrazov nežnih čustev. Ob slovesu je pač začutil prvokrat, da mu je leglo na prsi; ali to je spet odleglo. Posla je bilo, tovarišev, novosti in izpremembe, dela in strahu in zla, da ni utegnil misliti; predvsem pa je bilo upanja, da se vrne domov. Ali ko je ležal v bolnici, sredi ljudi sam in nevajen govoriti, tedaj ni več »odleglo«, ni ga več zapustilo.

Da bi prišel bliže doma, da bi videl očeta in mater! Druge ljubezni pač ni poznal nikoli, svoj živ dan ne, čist in pristen kakor zdenčnica v planini, ko privre izpod same skale.

»Da vidim še staršel!« Dasi mirno, ali tako otožno in s takim s silo zadržanim čustvom je zvenel njegov glas, da me je v srce pretresel.

Ti ubogo moje veliko dete, kaj trpiš! Ah, da bi se vsaj nekaj tvoje boli odtrgalo.

Ali solz ni bilo, niti ene rešilne solze, da bi se vtrnila in da bi se z njo odkrušilo nekaj pečine; ni je bilo, da bi se potočila in poplahnila, vsaj del silne boli, ki je tako kruto pestila.

Rimskim romarjem.

Zanimanje za romanje v Rim raste od dne do dne. Saj pa tudi ni čudno! Kdo si ne želi videti večno mesto Rim, kdo ne želi prejeti blagoslov od sv. Očeta papeža Pija XI.? Nešteto svetih mest bomo obiskali, na grobovih neštetih svetnikov bomo molili.

Na romanje gremo dne 26. maja, v domovino pa se vrnemo dne 5. junija. V Rimu bomo celih sedem dni. Na potu v Rim bomo obiskali grob velikega čudodelnika sv. Antona v Padovi, nazaj grede pa bomo šli na grob sv. Frančiška in sv. Klare v Asisi. Na povratku se oglasimo tudi pri sv. evangelistu Marku v slavnih Benetkah, kjer se bomo malo vzčili po morju.

Posrečilo se nam je dobiti za vse naše romarje stanovanje in hrano v eni hiši, ki je nova in moderna ter leži blizu cerkve sv. Petra in blizu Vatikana. Stanovali bomo torej vsi skupaj, kar je v tujem mestu velikega pomena za romarje.

Romarje bodo spremljali in peljali k papežu prevzvišeni gospod škof, po mestu pa jih bodo vodili in razkazovali svetišča med drugimi č. gg. dr. Anton Medved in dr. Anton Jerovšek, ki sta bila svoj čas dve leti v Rimu in vse dobro poznata. Mirno lahko rečemo: Nikomur ne bo žal, da se je udeležil tega romanja.

Kdor hoče poromati letos v Rim, naj se takoj zgłosi pri svojem dušnem pastirju. Plačati je treba takoj za III. razred 1500 dinarjev, za II. razred pa 2000 dinarjev, ki se morajo takoj poslati odboru v Maribor. Denar se naj

Da bi videl še enkrat očeta in mater!

»Ali ne morejo priti k vam?« poprašam.

»Ne morejo.«

»Vam vsaj pišejo?«

»Pisali so mi.«

»In vi?«

»Tudi jaz sem jim pisal, zdaj ne morem lahko.«

»Hočete, da pišem jaz?«

»Da.«

In pisal sem in prišel še nekekrat in tudi madžarski kurat mi je donasal vesti o njegovem zdravju, ker se je zanimal zanj, ko sem mu bil povedal, koliko nežnega čustva, koliko ljubezni je v teh hrapavih prsih. Prihajal sem še, ali odslej skoraj ni več govoril; kaj bi, saj je enkrat povedal in čudo da je. Vedel sem, da je že to bilo odmere zaupanja do moje osebe, da je razodel enkrat svoje srce, svoje čustvo, da se je premagal in odvrnil ta vrata, ki se niso sicer nikoli in nikomur odpirala, da mi je dal enkrat ključ do svojih srčnih čutil, da je enkrat zvladal svojo »sramežljivost«, ne tako redko pri naših gorskih ljudeh, ki bi se kakor sramovali, če bi morali razodeti ali pokazati nežnih čustev.

Prinesel sem mu še enkrat sveto popotnico in sem mu govoril, kakor se poslancu božjemu spodobi in kristjanu gre. Hvaležno mi je poslušal, saj je vedel, da upam, to je mogel čutiti — iz mojega glasu je zvenelo, čutil sem jaz — da je našel človeka, ki ga je razumel in ki mu je mogel dati v tem položaju najprave, najresničnejše tolažbe. Prijel me je za roko in jo podprl nekaj časa na svojih prsih, na svojem srcu.

Ko sem spet prišel, je bil na njegovem mestu tuj obraz. Pogledal sem soseda. Razumel me je in zamahnil z roko: so ga že odnesli, včeraj!

Bog ti daj večni mir.

Ce me dobri Bog pripelje kdaj v tvoj domači kraj, bom stopil do očeta in matere in jima povedal tvoje zadnje sporočilo: kako si ju želel videti še enkrat!

pošlje v dinarjih, ne v lirah, ker odbor ne more poslati hrane v Rim, ampak mora potrebno svoto nakazati po banki. Odbor mora namreč plačati naprej železnico, hrano in stanovanje ter legitimacije. S temi 1500, oziroma 2000 dinarji bo odbor plačal za vsakega romarja železnico od Postojne do Rima in nazaj do Postojne, hrano in stanovanje v Rimu za sedem dni, legitimacije, avtomobilno ali drugo vožnjo po Rimu, razne vstopnine in napitnine. Ako bo mogoče, bo odbor plačal za romarje še tudi vsaj enkrat obred med potom v Rim ali na povratku nazaj.

Hrana v Rimu bo dobra in zadostna, tako da romarjem v Rimu za hrano ne bo treba nič izdati. Za zajutrek dobimo kavo, mleko in kruh, za popoldne juho, meso, prikuho, sadje in vino, za večerjo pa juho, meso, prikuho, sir in vino.

Poleg teh 1500 dinarjev, ki jih vsak romar že sedaj položi, bo moral še vsak za sebe plačati vožnjo od doma do Postojne, ki najbrž ne bo stala nad 80 dinarjev, ter hrano med potom v Rim in nazaj, kar bo stalo k večjemu 100 dinarjev. Istotako seveda rabi vsak romar še nekaj denarja, če si hoče kupiti spominke na Rim.

Kdor bo torej varčen, ne bo mogel izdati nad 2000 dinarjev.

Toliko že lahko povemo danes. Vozni red in vse drugo potrebno bomo naznanili od časa do časa v »Naši Straži« in v »Slov. Gospodarju.«

Opisali bomo tudi v posebni knjižici vse znamenitosti in svetišča svetega mesta Rima in drugih krajev, katere bomo obiskali. To knjižico dobi vsak romar zastoj in sicer še pred odhodom v Rim, da jo more že doma prečitati in se tako seznaniti s svetimi kraji, katere bo obiskal na romanju.

Pripomnimo še, da je vse, kar smo zgoraj pisali glede stroškov, danes gotovo in dognano ter se na tem ne bo nič več spremenilo. Dozdaj se za stroške še ni natančno vedelo, ker še ni bilo znano, koliko bo stala železnica, koliko hrana in stanovanje, kake so cene za avtomobile, oziroma voznike, kake so razne vstopnine itd., zato so razni listi, n. pr. »Slovenec« in drugi, imenovali razne svote, ki pa nikakor niso bile točne in pravilne, ampak le domnevne. Šele zdaj, ko smo dobili dne 19. t. m. končnove-ljaven odgovor iz Rima, lahko naznanimo natančne stroške in številke, ki držijo in se ne bodo več spreminjale.

Prosimo vse, ki se nameravajo udeležiti tega svetega potovanja, da se takoj oglasijo pri svojih dušnih pastirjih ter založijo pri njih znesek 1500 dinarjev, da more potem odbor ukreniti vse potrebno.

Z romarskim pozdravom!

Za romarski odbor: Dr. Anton Jerovšek.

URADNA POPRAVA VOLILNIH IMENIKOV.

Dodatno k članku, ki smo ga priobčili v zadnji številki, naznanjamo, da morajo občinski uradi vsaj do 20. marca poslati popravke pristojni okrožni sodniji. Zadnjič je bil naveden datum 11. marc, kar je napačno.

Še enkrat povdarjamo, da naj občine, katere nimajo stalnih skupščinskih volilnih imenikov, dobijo prepise pri okrožni sodniji, na način, kakor smo ga zadnjič opisali.

Iz pritožb, ki jih dobiva Tajništvo SLS in naši poslanci, je razvidno, da je bilo v občinah, ki so imele po 150 do 200 volilcev, izpuščenih po 30—40 naših ljudi. Iz tega je razvidno, da je število naših volilcev, ki so prišli ob svojo volilno pravico, ogromno. Ta pogrešek moramo takoj po vseh občinah popraviti.

Ker žalibog vsi župani in tajniki ne znajo pravilno postopati pri reklamacijah in uradnih popravkih volilnih imenikov, prosimo gg. župane, tajnike, odbornike in zaupnike, da se sigurno udeležijo tečajev, ki se vršijo prihodnje dni po vseh okrajih.

Politični ogled.

Država SHS.

Radikali se trudijo na vse kriplje, razbiti opozicijski blok, Pribičevićeve demokrate pa mučijo in težijo silne skrbi za obstanek. Postalo jim je namreč jasno, da jih radikali prej ko prej vržejo iz vlade in sicer v obeh slučajih: če pridobijo na svojo stran kako skupino opozicije, ali pa če začnejo razveljavljati hrvatske mandate, da bi lahko sami ostali na vladi. V splošnem je položaj vse prej kot pa razčiščen. Vzrok, zakaj je Nikola Pašić napel vse sile in izrabil vsa sredstva, da dobi volilno vlado, je bil ta, ker je trdno pričakoval, da bo razbil slovensko in hrvatsko proticentralistično fronto, to je HRSS na Hrvatskem in SLS v Sloveniji. S tem bi bila zadobila udarec tudi Davidovičeva stranka, ki je za sporazum in za resnično ljudsko politiko. Na ta način bi se položaj v Pašičevem smislu razčistil in bi bilo nadaljevanje centralistične in velsrbske smeri v naši državni politiki izgledalo kot izraz ljudske volje. Pa vsi vladni napori so bili zaman, Hrvati in Slovenci so ostali, kakor so bili in ko ima PP tabor par mandatov več, se je pa za politiko opozicijskih strank izjavilo dobrih 300.000 volilcev več, kakor pa za politiko Pašiča in Pribičevića. Pašič-Pribičevićeve volitve položaja niso čisto nič rešile, ampak so ga nasprotno še zapletle. Ako bi se bile vršile volitve pod vlado g. Davidoviča, ki bi bila čuvala njihovo popolno svobodo in zakonitost, bi bil položaj danes popolnoma razčiščen, ker bi bilo resnično razpoloženje večine ljudstva v državi prišlo do nepotvrjenega izraza v gotovo sijajni večini onih, ki so za sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, za pošteno upravo in za spoštovanje zakonov. Pašič pa je s svojimi volitvami politično stanje samo poslabšal in stoji samo pred odločitvijo, ali da krene na pot sporazuma s Hrvati in Slovenci kot enakopravnima narodoma, proti katerima se ne sme vladati, ali pa da nasilno politiko še poostri in stvari žene do dejanske, četudi prikriti diktature. Na vsak način je režim Pašiča ideja sporazuma, ki je edino mogoča rešitev našega državnega vprašanja, samo zadržal in jo lahko še nekaj časa zadržuje, ne da bi mogel preprečiti njene končne zmage. Današnji voditelji radikalne stranke so že primorani govoriti o sporazumu. Sedaj govorijo še neodkritosrčno in neiskreno, ko bodo pa videli, da neodkritosrčnosti nihče ne nasede, bodo pa morali to vprašanje resno obravnavati, ali pa — kar je še boljše — prepustiti vodilna mesta čistim in poštenim ljudem.

Hrvatska zajednica je pred par dnevi na svoji seji v Zagrebu odločno odklonila vsako samostojno pogajanje z radikali ter zagotovila, da hrvatski poslanci ne bodo prav ničesar sklepali in nobenih zvez ali stikov iskali brez svojih zaveznikov: Davidoviča, dr. Korošca in dr. Spahe.

Davidovičev klub je dobil od svojih organizacij iz notranjosti več tiskanih listin o volilnem nasilju in zlorabah uradne oblasti po posameznih velikih županijah in okrajnih glavarjih. Zanimivi so slučajni nasilja, ki ga izvršujejo ti ljudje po volitvah v krajih, kjer je vlada kljub nasiljem doživela poraz. Iz Stipa poročajo, da policijske oblasti zahtevajo od demokratov, da dajo pismeno izjavo, da so glasovali za Davidovičovo demokratsko stranko po nalogu iz Bolgarije. Namen teh izjav je jasen. Samostojni demokrati in radikali bi jih izrabili proti Davidovičevim demokratom, češ, da so proti državi, in kot dokumente v verifikacijskem odboru. Klub je poslal v Južno-Srbijo par poslancev, da ugotovijo še druga nasilja in goljufije. Davidovič je pa z ostrim pismom sporočil Pašiču, da je za vse, kar se dogaja, osebno odgovoren in da ne bodo držali izgovori: nisem vedel.

Bolgarija.

Politični krvavi zločini, s katerimi vlada pobija opozicijo, so se udomačili tudi v vladnih vrstah. Tekme med oblastniki se tudi pripravljajo in rešujejo z morilnim orožjem. Sedaj je v Bolgariji proglašeno vojno in obsedeno stanje po vseh obmejnih krajih.

Anglija ne podpira protiruske zveze.

Angleški zastopnik v Moskvi Hodgesen je dal priobčiti v uradnih ruskih »Izvestijah« sledečo izjavo: »Poročila raznih listov, da je angleška vlada začela organizirati blok proti sovjetski Rusiji, so strankarska in izmišljena. Velika Britanija ni niti želela niti ne želi ustvariti kakšen blok proti sovjetski uniji. Razmerje med Anglijo in Rusijo je prijateljsko. — Ta izjava je pomembna tudi za politiko na Balkanu, kjer rumunski in tudi nekateri naši oblastniki tako radi povdarjajo, da želi Anglija protirusko zvezo.

Smrt švedskega vladnega predsednika.

V torek je umrl predsednik švedske vlade Branting, ki je bil voditelj socialistov.

Amerika pritiska na upnike.

Ameriški senat izdeluje zakonski predlog, po katerem bi se bankam prepovedalo dati posojilo državam, ki dosejajo niso sklenile z Ameriko nikakih pogodb glede svojih vojnih dolgov. Ta predlog je naperjen pred vsem proti Franciji in Italiji, ki se upirata končni ureditvi vprašanja vojnih dolgov, zlasti pa proti Italiji, ki plačilo vojnih dolgov načeloma odklanja.

I. Blažević.

Viničarski naraščaj.

Na Slovenskem Štajerskem smo danes brez kvalificiranega viničarskega naraščaja. Odkod to? Od tod, ker so bile po prevratu opuščene viničarske šole — čin, ki se danes občutno maščuje.

Tri takozvane deželne viničarske šole smo imeli do prevrata: eno v Gornji Radgoni, eno v Krčevini pri Mariboru in eno pri Konjicah. In vse tri so pustili merodajni činitelji poprevratne dobe mirno zaspati, kot da bi šlo za kvarne institucije! Glas onih, ki so znali ceniti pomen viničarskih šol in se protivili njih opustitvi, ni našel odmeva; bil je žal preslišán.

In danes? Poglejmo okoli sebe! Splošno pomanjkanje kvalificiranega, pred vsem praktično usposobljenega, strokovnega delavstva, ljudi vinogradnikov, kojim bi se mogla mirno poveriti vsaj manj važna dela, ne da bi moral posestnik, ki le premnogokrat niti sam nima strokovne izobrazbe, »vedno stati za njim«, pa sploh kmalu ne bo več dobiti. Ni zadoščala produkcija naraščaja prej aktivnih treh viničarskih šol. Danes, ko že šesto leto ni več pomladka, so vrste razpoložljivih sil toliko bolj redke: mlajše moči so se povspele po sposobnosti v mnogih slučajih na višja, več ali manj samostojna upravna mesta, starejše in druge moči pa, ki so sicer ostale na položaju manualnih predelavcev, se redčijo, deloma radi odmiranja, deloma, ker se jih mnogo osamosvoji.

Posledice, ki nastopajo spričo tega pojava, so kvarne in naraščajo. Trpe predvsem večja vinogradna posestva, katerih lastniki so na dobre vinogradne predelavce naravnost navezani. Vsakor pač ni v stanu, da vzdržuje strokovnjaka s teoretično in praktično strokovno izobrazbo; s čim naj ga tudi plača pri stopnjujoči se gospodarski krizi, ne glede na to, da prihaja tak strokovnjak za opravljanje praktičnih manualnih del le deloma v poštev.

Morda gre na rovaš prevelikega optimizma, ki smo ga gojili v idealnem zanosu takrat, ko smo se osvobodili, ako smo računali poleg drugega s tem, kako bo kmetijska prosveta že v kratkem prodrla v vse plasti našega ljudstva, kako bo vsak kmečki sin-naslednik absolutno najmanj nižje kmetijske šole in kako se bodo kmetijski učni zavodi samo v Sloveniji številčno najmanj podvojili.

Kakor povsod, tako vidimo, da tudi tu ne gre brez prehodne dobe in da optimizem tedaj ni bil na mestu. Imamo še vedno samo tri kmetijske šole in če so le-te tudi vsako leto napolnjene, ideal, da se strokovno izobrazbi vsak kmečki sin, pač še dolgo ne bo dosežen. Sorazmerno še počasneje napreduje kmetijsko strokovna prosveta med ubožnejšim ljudstvom podeželja, ki tvori kader kmetijskega delavstva.

Da bi se pa prišlo pomanjkanju na praktično usposobljenem strokovnem predelavstvu vendar le v okom, da bi se zanesla delna kmetijsko-strokovna naobrazba tudi med one, ki ne morejo obiskovati kake kmetijske šole, bodisi da za teoretiški študij niso sposobni, ali da so presiro-mašni, ali pa da se za študijsko dobo enega do dveh let ne morejo pogrešati doma (odnosno na službenem mestu), bi bilo potrebno, da se ob prevratu opuščene viničarske šole brez odloga zopet reaktivirajo.

V praktičnem oziru reaktiviranje viničarskih šol ne bi zadevalo na nepremostljive težkoče. Glavno je primeren kredit; objekti so menda na razpolago; učnega personala, v tem slučaju izrazitih praktikov, ne manjka, obiskovalcev tečajev na teh šolah pa bi bilo, o tem sem popolnoma prepričan, dovolj.

Kar se podrobnosti tiče, bi ustrezalo stvari pač najbolje, ako bi bile šole ekonomsko-administrativno samostojne ter podrejene neposredno g. velikemu županu mariborske oblasti.

Na osobju bi bilo potrebno: 1 praktični vinogradar in kletar kot upravitelj ter 1 praktični sadjar kot stalna nameščena; poleg teh bi šola rabila 1 pomočnika (majerja) ter 1 pomožnega učitelja.

Učna snov bi obsegala poleg temeljite splošne kmetijske prakse, ki bi se stopnjevala in razširila še posebej v vinarstvu in sadjarstvu, tudi najvažnejšo teoretično osnovo v vinarstvu, kletarstvu, sadjarstvu, uporabi sadja, računstvu, enostrokovnem knjigovodstvu ter v spisju.

Kakor že v glavnem navedeno: Namen viničarskih šol bi bil, da vzgajajo kvalificirane predelavce v kmetijstvu, a predvsem v vinarstvu in sadjarstvu, koji panogi sta za nas največjega narodno-gospodarskega pomena. Ta namen bi se dosegel s prirejanjem 9/12mesečnih tečajev vsako leto.

V tečajih bi se sprejemali zanimanci najboljše v starosti od 20 do 30 let. Poleg brezplačnega pouka bi imeli tudi prosto hrano in oskrbo na šoli; dalje bi mogla dati država vsakemu do 150 dinarjev mesečne nagrade, ki bi služila prejemniku za vzdrževanje obovala in perila ter za nakup raznih drugih vsakdanjih potrebščin.

Tako viničarska šola ekonomski ne bi bila breme za državo. Praktično delo tečajnikov bi nadomestilo delo dninarjev, odnosno (gotovo dražjih) stalnih poslov, vrednost njih dela pa bi gotovo prekoračila ekvivalent, zapopaden v stroških za hrano, oskrbo in mišljena denarno nagrado. Če tedaj ekonomski efekt ne bi bil negativen, med tem ko je moralni sploh izven spora, potem je pač upati, da bode vlada v umevanju koristi teh zavodov pristopila k njih reaktiviranju.

Pisec nimam in ne zasledujem nobenih pretenzij z gorenjim spisom. Hotel sem dati kot stari praktik in poznavalec razmer le nekaj pobude; na merodajnih činiteljih, pred vsem na g. velikem županu, je, kako bo ta pobuda sprejeta. Da bi ostala brez odmeva, o tem dvomim; odmev v smislu pobude pa bo tudi javnost z zadoščanjem kvitirala.

Tedenske novice.

Mons. dr. Anton Medved †.

Iskrenega prijatelja in odkritega mladino-ljuba ter nepresegljivega govornika ni več med nami. Ko je bil naš list že v stroju, nam je došlo iz tukajšnje bolnice žalostno poročilo, da je v četrtek zjutraj ob dveh po štiridnevni bolezni nepozabni nam profesor mons. dr. Anton Medved izdihnil preblago svojo dušo. Solze so zaigrale v očeh vsakomur, ki je zvedel to tužno novico. Kdaj bo pogreb preblagega pokojnika, trenutno še ni določeno in se bo vse natančneje izvedelo v »Slovincu«. O nenadomestljivem možu bomo spregovorili v prihodnji številki obširno.

Vsem našim zaupnikom! Prejeli smo že nekaj poročil, kako so nekateri liberalni predsedniki volilnih komisij nagajali našim volilcem. Prav tako so poskušali nekateri nasprotniki s sleparijami. Naznanjeno nam je par slučajev, da so nekateri zagrizeni liberalci volili v dveh krajih. Najnujnejše prosimo, sporočite nam takoj vse take in podobne slučaje z natančnimi navedbami prič, da naznanimo vse Žerjavove priganjaje, ki so kršili zakon v svoji strankarski zagrizenosti, državnemu pravdnstvu. Prosimo tudi, da nam sporočite imena onih, ki so širili lažnjive letake o naši stranki. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Mariborske novice. Na pljučnici je zelo nevarno obolel po celi Sloveniji znani in obče spoštovani ter priljubljeni vč. g. profesor dr. Anton Medved. Bolnika so prepeljali v bolnico. — Mariborski Orli priredijo v nedeljo, dn 1. marca, ob 5. uri popoldne v dvorani Zdržne gospodarske banke akademijo. Na to prireditev so vabljeni vsi prijatelji orlovstva iz Maribora in okolice. — Veliko razburjenje vlada v Mariboru radi podražena piva. Vse pivovarne na Slovenskem so se združile v poseben kartel in dvignile pivo cene. Od 25. februarja naprej bo stal 1 vrček piva v gostilni 4 din., 1 čaša 2.75 din., v steklenicah 6 din. V kavarnah bo stal 1 vrček piva 5 din., 1 čaša 3.50 din., v steklenicah 6.50 din. — V soboto je bil v Mariboru na kolozdvorski pošti aretirani pošni uradnik Koser, ki je že dalje časa kradel iz pisem denar. Aretirani je bil velik orjunaš, sokolaš in eden glavnih agitatorjev Pivko-Zerjavove stranke. — Radi pojava stekline je proglasil mestni magistrat v Mariboru strogi pasji kontumac. — Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbenecv podružnica Maribor javlja, da priredi dne 10. maja t. l. veliko dobrodelno tombolo. Čisti dobiček je namenjen dobrodelnemu namenu in sicer za podpiranje vdov, sirot in bolnih poštinih uslužbenecv. Prosimo vsa druga društva, da se ozirajo na našo prireditev in na ta dan opuste morebiti nameravane prireditve. Odbor.

Premestitev uradov finančnega okrajnega ravnateljstva v Mariboru. Uradi zgorajšnjega ravnateljstva so se minuli teden preselili iz sedanjih prostorov na Ciril Metodovi cesti na Slomškovo trg št. 11 tik glavne pošte, kjer se uraduje od 23. t. m. naprej zopet v polnem obsegu. Sprejem strank pri vse referatnih samo od 10. do 12. ure, izvzeti so absolutno neodložljivi, zelo nujni in važni slučajji, v katerih zamorejo stranke tudi v ostalih uradnih urah osebno interverirati.

Iz volilnega boja pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Kakor menda povsod, tako so tudi pri nas samostojni demokrati napel vse sile, da bi porazili našo stranko. Štiriperesna deteljica: Kostajnshek in Makuc ter Ener in Toplak so se že naprej veselili klerikalnega poraza. Mešetar Janko se je peljal na srezko poglavarstvo protestirati proti določbi občine, ker je določila za volišče društveno dvorano, kar je seveda raztogotilo Žerjav-Pivkove pristaše. In res je izposloval politični modrijan Janko prestavo volišča v šolo, kjer so Žerjavovci imeli bolj korajžo za agitacijo. Napočil je sneženi dan 8. februarja. Atek Janko se spravi na vse zgodaj ter nabija plakate za laži-plah, obenem pa se v svoji orjunski jezi zakolne, da bo vse plakate SLS strgal. Potem da povelje svojim korifejem: Vsi na agitacijo za vse žive in mrtve! Res, demokratje so si bili svesti zmage, kakor je izjavil učitelj Makuc. Krogljice bodo odločile, je mislil, da bo 4. škrinjica nabito polna. Ljudstvo pa se je naveličalo cele komedije in skoraj bi padlo po Jankotovem štabu, da se niso ti junaki spravili pod senco bajonetov. Zvečer ob izidu volitev so pobrisali iz volišča pod komando Kostajnsheka za plotove, ker izvedeli so namesto sijajne zmage sramoten poraz, kakoršnega še niti na naši strani nismo pričakovali. Dobili so od 300 oddanih glasov borih 14 kroglic! Gospod urednik, tako navdušenih mož in mladeničev še nisem videl, kot po tej zmagi pri nas. Demokratje pa bodo pomnili, kakšen je boj s klerikalnim zmagem. Zdravo, štiriperesna deteljica!

Gospoda Robnika, nadučitelja na pobegu iz Sv. Jurja vprašajo tamošnji domačini, kedaj jim bo vrnil tisti denar, katerega je izvalil iz ljudi med vojsko kot vojno posojilo. Nadalje ga vprašajo, kedaj bo objavil besedilo odlikovanja in diplome, katero je dobil za vojno posojilo in za uspešno delovanje za Sch. . . .

Iz Sv. Jurja ob Pehnici nam poročajo, da se je šolnik Robnik naveličal svoje dosedanje republike. Dr. Pivko mu je obljubil mesto učitelja v Mariboru. Robnik se je zopet skregal s prijatelji Vrački, Terčelji in Doplerji. Vsi so ga vlekli za nos. Obljubljali so mu, da bodo agitirali za dr. Pivko, a so agitirali in glasovali raje za druge stranke. Se celo prijatelj Zaucer je Robnika prav pošteno vlek, ko

mu je priporočal, da naj pri prihodnjih volitvah gre raje šegati svojega prašička, nego da bo lovil »štince.« Da, da, sreča je opoteča, gospodine Robnik! Sentjurčani ti kličejo: Srečen pot! Se eno mašo bomo plačali v zahvalo, da si vzel slovo od nas!

V Jarenini imamo gospoda, ki se je ob volitvah strahno trudil za krčmarja Schickerja in za mesarja Pucija. To je tisti Joža, ki ni zdrav, ako se ne tožari. Na sodnji ga pozna že vsak pisar. Advokati ga pozdravljajo kot dobrega priganjača. Možno ni zadovoljen samo s tem, da toži vsakega, kdor mu pokaže prst, ampak ta samostojni evangelist je znan po celi fari kot ovadah za dohodninski davek. Lansko leto je pisмено ovadil 18 jareninskih malih in srednjih kmetov na davčno oblast, da se jim je odmerilo premalo dohodnine. Taki so agitatorji samostojne kmetijske stranke! Mi Jareninčani pa smo v Pucijevo volilno škrinjico radi tega pokazali figo, a v škrinjico SLS smo dali kroglice.

V St. Ilju v Slov. gor. je bil v nedeljo, dne 22. februarja pokopan 75letni Leopold Hauc iz Ceršaka. Rajni je bil brat blagopokojnega župana in odličnega krščanskega in narodnega boritelja župana Antona Hauc. Leopold je bil zvest somišljenik SLS. Dne 8. februarja je, dasiravno bolan, šel glasovat za našo stranko. Hudo se je prehladil in je bil prikovan na bolniško postelj. Tako je Leopold žrtvoval svoje življenje za svojo stranko. Nagrobni govor mu je govoril domači č. g. župnik Ewald Vračko. Blagi in zvesti prijatelj, počivaj v miru!

Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. in okolici se je pred volitvami pojavil nek agitator z imenom Ogner. Možno je obrazil vse hribe in doline ter je obljubljal ljudem, da bo njegova stranka odpravila davke, vojaštvo in bo poskrbela, da pridejo naši kraji pod Avstrijo. Na ta način je Ogner pri nas dobil kakih 40 ljudi na svojo stran, pri Mariji Snežni pa celo večino. Posebno Nemci so mu nasledili. Sedaj po volitvah pa je vsem žal, da so nasedli temu človeku. Vsi, ki so šli z Ognerjem, ne vedo, koga so izvolili za poslanca. Piše se menda za Tisaja in je doma nekje v Medžimurju. Kam pa bomo šli, če bomo rabili kako pomoč? Tako se sedaj povprašujejo tisti, ki so se dali po Ognerju zapeljati. Mi pa, ki smo ostali zvesti Slovenski ljudski stranki, pa le imamo našega Žebota za poslanca, ki je naš domačin in pozna naše razmere. Kje pa imate Vi, ki ste Ognerja ubogali, Vašega Tisaja, ali Vi samostojneji Vašega Pucija? Daleč, daleč je do njih! Pravijo, da gre osel samo enkrat na led. Tako bodo tudi oni, ki so volili tako, kakor jim je govoril nerodni Ogner, drugič v njegovo škrinjico pokazali figo.

Lep jubilej v Zlatoličah. Dne 4. februarja sta obhajala zakonska Pesek Jožef in Marija svojo zlato in biserno poroko. Pri njenem slavu so ju počastili njuni otroci, vnuki in pravnuki ter drugi prijatelji od blizu in daleč. Vkljub visoki starosti sta slavljence še čvrsta. Dal Bog jima dočakati še železno poroko — Svatje na biserni gostiji Pesek v Zlatoličah so darovali za dijaško večerjo in dijaško semenišče 708 K. — Gostje na svatbi Marčič—Dobnik v Zlatoličah pa za oboje 630 K. — Bog povrnil!

Poroka. Iz Huma pri Ormožu smo prejeli: Pri nas smo obhajali veselo gostijo Orla Ludovika Zadravec in vrle mladenke Marije Masten. Na gostiji so se radodarni gostje spomnili ormoškega Orla, kateremu so podarili 100 D in Dijaške večerje, ki je dobila 215 D. Mladonadebudnemu ter srečnemu paru naše iskrene častitke!

Novice iz Veržeja. V Veržeju je umrl dne 15. t. m. cerkveni ključar Anton Seršen, star 65 let. Pokojni je bil blaga duša, zmirom je trdno stal na strani SLS. Blagi Toni, počivaj v miru! — V Veržeju je prišel v soboto zvečer, dne 21. t. m. se zahvalit svojim volilcem g. dr. Pivko za 81 glasov, SLS pa je dobila 176 glasov. Lepo, lepo, Vi gospod dr. Pivko, kedaj pa se boste šli v Vašo faro zahvalit za tistih celih 14 glasov, kjer jih je SLS imela 626 glasov. Torej na svidenje tam, g. doktor.

V Narapljah pri Ptujski gori so vprizorili domači fantje in dekleta igro v prid ubogim otrokom. Občinstva je bilo precej in se je očitno dobro zabavalo. Prav hvaležne vloge so bile skrbno naštudirane, a ne povsod brezhibno podane. Učitelj-snubač ne sme izzivati pomilovanja. — Prav na mestu je bil čevljarski vajenec in krčmar. Stari čevljar se dobro razvija, ženske uloge so bile na mestu. Ne da se tajiti, da predolgi odmori ne zabavajo. Povsod se je čutila požrtvovalnost, dobra volja in napredovanje, kar jamči za nadaljno plodno delo, katerega gonilna sila je izkušena, dobroželeča, a brezobzirna razširerja roka. Na svidenje!

Povolitveni glas iz Polensaka. Zavedni Polensani smo prav dobro odrezali pri volitvah dne 8. februarja 1925. Naša stranka je dobila kar 74 glasov absolutne večine nad vsemi drugimi. In sicer je bil ta rezultat: SLS 127, Radič 27, narodni ploh 20 in slabostojna 6 glasov; vsi ostali pa prazne škrinjice. Nepopisno veselje je zavladalo zvečer, ko se je zvedelo, da je SLS dobila tako lepo zaupnico od Polensanov, a še večja radost je bila, ko se je tudi poznalo, da jo je narodni ploh dobil tako krepko po svoji izdajalski grbi. Oh, koliko se je prizadel g. dr. Visenjak, ptujski advokat, ki je bil pri nas tudi predsednik volilne komisije. Se na Svečnico nas je počastil s svojo visoko osebnostjo ter na volilnem sestanku udrihal po klerikalcih in po našem vlč. g. župniku, ter gromovito oznanil, da narodni ploh bo in mora zmagati. Od 200 polenskih volilcev si je že vnaprej prisvojil cele tri četrtine. Res je bilo na sestanku precej lepo število oseb, a g. advokat kljub svojim velikim cvikarjem ni videl, da je bila več kot polovica samih naših pristašev, ki so se prav po polenski navadi hudomušno smejali njegovemu čvekanju. Ne bomo opisovali vseh neumnosti, ki jih je g. dr. Visenjak razlagal, ampak mi preziramo njegova izvajanja. Bodi tudi omenjeno, da je bil predvolitveni večer Polensak okrašen z raznobarnimi plakati, a jih je svetla noč vzela s seboj v kraljestvo miru.

Da, da, »Slovenski Gospodar« je že v svoji 8. številki povedal bratcem vseh sort, da je za nje v polenski napredni trdnjavi odklenalo. In to se je v resnici zgodilo. Fort za fortom se ruši in kmalu ne bo kamna na kamnu nekdanj tako slavne polenske »nazadnjaške« trdnjave, ker dorastli so vrli pionirji, ki vztrajno in neustrašeno gradijo novo, v resnici napredno — a le katoliško-napredno trdnjavo na Polensaku. Še malo časa in grozni »klerikalni zmaj« bode pohrustal še zadnje žalostne ostanke narodnih izdajic. H koncu bodi povedano, da je to že gotovo slutil v naprej g. dr. Visenjak, ki se je dne 7. februarja pripeljal v črni kočiji, oblečen v salon-obleko in s cilindrom na glavi k pogrebu naprednih strank ter jo je po volitvi urnih krač pobrisal iz Polensaka ter ni imel niti toliko časa, da bi se oglasil pri svojem najboljšem prijatelju Jožefu Lahetu in mu ni mogel izročiti vizitke z napisom: v miru počivaj!

Razno iz Keblja na Pohorju. Ugledni družini Hribernik v Modriču, ki je dolgoletna naročnica krščanskih listov, je umrla 24 letna hčerka Julijana. Njen pogreb je pričal, da je bila res vzgledna Mar. družbenica in pridna razširjevalka krščanskih listov. — Zadnjih volitev so se pri nas udeležili razen starih ljudi — zapadel je sneg — vsi volilci in oddali za SLS 112 kroglic, vsem ostalim 7. — Letos je število naših listov naraslo. »Slovenskega Gospodarja« imamo 36, 4 »Domoljube«, 46 »Bogoljubov« in drugih tem primerno, nasprotnega pa samo enega, kar pove, da so v tej mali župniji skoraj vsi posestniki naročniki naših listov. Ljudstvo željno pričakuje od naših poslancev, da se zavzamejo za pravično izvedbo agrarne reforme v našem kotu. Dosedaj je bilo rešeno vse v našo škodo in na željo grajščaka Windischgraetza. Agrarni uradniki se peljejo k nemškemu uslužbencem istega in izjave istih se nam pošljejo kot rešitev na naše utemeljene pritožbe. Torej prosimo poslance za posredovanje.

Smrt našega pristaša na Rečici. Dne 13. februarja smo položili k večnemu počitku 65 let starega zvestega pristaša SLS Franca Zakrajšek pd. Gregca z Lačevasi. Z njim smo izgubili enega naših najboljših odbornikov in ustanovitelja Hranilnice in posojilnice, kakor tudi Kmetijskega društva, ki je od leta 1899 sodeloval.

Solska upraviteljica gdc. Kristina Berthold, umrla. Še sedaj ne moremo verjeti, da je ni več — preblage gdc. Kristinke. Pa v šolo, k tako iskreno ljubljenim šolarčkom je ni več; in v cerkvi je prazen prostor, kjer je tako rada klečala, tako rada poslušala besedo božjo in tako goreče molila ... 9. svečana je gdc. Kristinko ljubi Bog nenadoma vzel iz naše sredine in njena blaga duša se je preselila v boljše življenje. V soboto še je bila v šoli, v nedeljo še pri sv. obhajilu in pri sv. maši. Zvečer ji postane slabo in je bila celo noč brez zavesti. V pondeljek po sv. maši je še prejela sv. poslednje olje in kmalu potem je izdihnila. Rajna gdc. Kristinka se je rodila v Celju dne 24. maja 1863. Za učiteljski poklic se je pripravljala v Gradcu. Tri leta je službovala v Globokem pri Brezicah, od leta 1885. do svoje smrti pa na Pilštanju, na zadnje kot šolska upraviteljica. Svojemu poklicu je posvetila vse svoje dušne in telesne moči. Visoko izobražena — ni nehala dan za dnem pridobivati si novih vednosti, ki so le količjak mogle pospeševati napredek prirodu in vzgoji. V svoji nadarjenosti in veliki gorečnosti za šolo je pred nekaj leti izumila nov praktičen način, kako prvence hitro in brez posebnega truda naučiti čitanja. Šola je bila njeno življenje. Sama je rekla večkrat, da na pokoj niti misliti ne more, to bi bila njena smrt. Globoko izobražena, pa tudi globoko verna in pobožna je bila gospodična Kristinka. »Nič ni tisti, ki sadi, in nič ni tisti, ki zaliva, ampak Bog je, ki daje rasti.« To resnico je imela vedno pred očmi pri vsakem svojem delu. Zato je tudi svoje šolarčke vsak dan peljala k božjemu Prijatelju otrok, je tam z njimi klečala pred tabernaklom, molila z njimi in prepevala svete pesmi. In Bog je obilno blagoslovil de lo verne svoje služabnice. Nepozabna gdc. učiteljica je bila tako vzorna vzgojiteljica mladih pa tudi odraslih. V šoli je nadomestovala stariše in popravljala to, kar so zanemarili zanikrni stariši. Koliko otrok je naučila moliti, ker slaba mati doma tega ni storila; koliko jih je naučila snage in reda, ki doma te čednosti niso poznali. Vabila je k sebi matere ali so pa tudi same rade prihajale, in vedno so pri njej dobile potrebnih naukov in dobrega sveta. Kako pa je šele vse učila s svojim lepim vzgledom! Prva je bila v cerkvi, prva pri obhajilni mizi, ni se sramovala na glas moliti; in zopet je zbiralala okoli sebe dekleta in je z njimi prepevala svete pesmi. Samo tega ni mogla trpeti, da bi bilo vse tiho v cerkvi med službo božjo. Ubogim je bila prava mati. Sebi je pritrkala kruha ali je pa dala za njega zadnji vinar, samo da je vsaj mali košček mogla dati lačnim šolarčkom. Koliko lačnih je pa nasitila na svojem domu; vsakemu siromaku je znala pomagati njena dobrotna roka. Zato pa so tudi ob njeni smrti tekle obilne solze: bile so to solze hvaležnih otrok, kakor tečejo ob grobu dobre matere. Ko je gdc. Kristinka ležala na mrtvaškem odru, so ves čas ljudje prihajali od vseh strani, kakor prihajajo na veliki petek. Pri pogrebu se je zbralo toliko ljudi, da so bili prvi že pri pokopališču, zadnji so pa šli od cerkve. In še zdaj po štirinajstih dnevih hvaležni otroci nosijo na grob cvetlice. Tako časti hvaležno ljudstvo svojo vzor-učiteljico in vzgojiteljico, nepozabno gdc. Kristinko. V hvaležnih srcih bo imela večni spomin!

Tiskovine za volilne imenike in abecedne sezname volilcev je založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Navodilo, kako se vrši uradna poprava volilnih imenikov in kako se postopa z reklamacijami, je sestavilo Tajništvo SLS v Mariboru. Kdor želi ta navodila, naj se obrne na Tajništvo.

Zahvala. Otroci blagopokojne Marije Mrčinko iz Hajdoš pri Ptujju se prisrčno zahvaljujejo vsem prijateljem in

znancem, zlasti pa čč. duhovščini, ki so spremljali nepozabno mater dne 22. t. m. na njeni zadnji poti.

Darovi za Dijaško večerjo, meseca februarja. Oka zastop Maribor za drugi tečaj 5000 D. Na Hrga—Sokovi gostiji pri Sv. Marjeti niže Ptujja 385 D. Sv. Križ pri Rogiški Slatini so darovali: Nadžupnik Fr. Korošec 100 D, g. Ant. Tkalec 100 D, kaplana Julij Vajda, Peter Kovačič, dalje Fr. Ogrizek po 30 D, Janko Narat 15 D, skupaj 305 D. Dar gostov na gostiji Lud. Brunčič—Otilija Slavič v Norsincih, Sv. Križ pri Ljutomeru 300 D. Na Trinkausovi zlati poroki pri Sv. Jurju v Slov. gor. 275 D. Profesor Vreže v Mariboru: izgubljena stava 250 D. Iz stave dr. Juvan—Žebot glede volitev dobila D. v. 200 D. Na gostiji Kvas—Lah v Slaptincih 22. jan. nabrano 163 D. Na gostiji po pokojni Mariji Turin v Globokem pri Studenicah se je nabralo 110 D. Simon Skrbinec in Terezija roj. Predkaka ob priložnosti gostije 104 D. Knjigovez Koračin v Mariboru za februar 100 D. Ravnatelj dr. Jerovšek (stava) 100 D. Na gostiji Horvat—Kraj čič, Muretinci (Sv. Marjeta) 100 D. Na Skaletovi gostiji v Žičah 96.50 D. Ravnatelj Živortnik (stava) 75 D. Na gostiji Fr. Pojškruh in Mar. Hren nabrali gostje na predlog Antona Ugovšek 40 D. Mohorjani pri Sv. Kungoti darovali 15 D. Vsem darovalcem priskrbeni zahvala! Zraven prošnja: Ne pozabite ubogih lačnih dijakov! Sedež Dijaške večerje je v Mariboru v Cirilovi tiskarni.

Opozarjamo na licitacijo v Mariboru, Gosposka ulica št. 46, ki se vrši nepreklicno dne 11. marca t. l.

Tesno zaprtje odpravite ako pijete Radensko vodo!

Dopisi.

Prevalje. Kat. izobraževalno društvo ima dne 1. marca pri prvi božji službi z društveni dvorani na Pari svoje redno mesečno zborovanje, na katero vabi v prvi vrsti kmečko ljudstvo, tudi nečlane, ker bo spored zanj važen in zanimiv. Pridite vsi!

Ribnica na Pohorju. Na naslov okrajnega glavarstva v Prevaljah! Propadli kandidat Podlesnik, po domače Dornik, je bil med vojsko župan in si je vnet za dobrobit občine s pomočjo ruskih ujetnikov zgradil zasebno cesto. Četudi gre ta cesta tik ob občinski cesti, ki propada, četudi je mejašem ob tej privatni cesti zagotovil, da se je bodo smeli posluževati, dela sedaj v svoji veliki nesebičnosti in ljubezni do bližnjega vsakomur zapreke, ki se hoče te ceste posluževati. Prosimo, da okrajno glavarstvo ugotovi, ali so bili ruski vojni ujetniki na razpolago za gradnjo zasebne ali občinske ceste, kakor tudi, ali ni župan Podlesnik oškodoval občine s tem, da je uporabil vojne ujetnike v svoje zasebne namene. Zanimivo bi bilo tudi izvedeti, ali se je iz občinske blagajne kaj prispevalo za gradnjo te zasebne ceste. Ljudstvo je pri nas razburjeno, tudi sedanji župan se čudno izraža o svojem predniku in se čudi, da ima Podlesnik še to drznost, da še upa sedeti v občinskem odboru, v odboru one občine, za katere dobrobit se kot župan v času, ko so drugi občani trpeli v vojni, on pa lepo doma sedel in si kopicil premoženje, ni pravič brigal. Dornik je pristen liberal, za svoj žep vneti kapitalist, vreden drug kapitalistov Pahernika in Mravljaka, zato pa je tudi preko slabostojne stranke čez radikalno stranko našel izhod k bankokratski Žerjavovi stranki. Rovedni smo, za katero stranko si bo prihodnjič brusil pete, saj pripada pri vsaki volitvi drugi stranki!

Sv. Martin pri Vurbergu. Tukaj se je poročil dne 18. t. m. g. Ivan Sužnik, posestnik ter načelnik tukajšnjega Orla z g. Liziko Lorbek, pridno članico naših društev. Vrlima našima prosvetnima delavcema obito sreče in božjega blagoslova. — V soboto smo pokopali učitelja Franca Čuček.

Polensak pri Ptujju. Prav prisrčno veselje je vladalo pretekli teden v naši zavedni, krščanski hiši Zuranovi v Polencih. Poročila se je domača hčerka Ana z mladeničem Jožetom Franček iz Gorišinec. Veseli gostje so se spomnili tudi naših novih bodočih zvonov in se potom licitacije, »za sad medu«, nabrali 1002 kroni. — Iskrena žuala pridnim gostom; novoporočencema pa obilo sreče in blagoslova iz nebes.

Slovenjgradec. Glede naših razmer treba enkrat spreporiti resno besedo, osobito z ozirom na grde napade v »Jutru«, o katerih trdijo demokratski uradniki, da izhajajo iz trgovskih krogov. Najprej moramo omeniti, da so samotrije trgovci in sicer Laure, Deberski in Kopač naši pristaši in vredni, da se jih podpira, ostali in naj se, kakor to dela Rojnik, še tako hlinijo in prilizujejo kmečkemu ljudstvu, so sami s svojimi uslužbenci vred zagrizeni liberalni Sokoli in orjunci. Vsak domačin v Slovenjgradcu dobro ve, da bi ne bil mogoč ne Sokol in ne orjuna v Slovenjgradcu, ako bi teh dveh društev ne vzdrževali liberalni učitelji ter liberalni trgovci s svojimi uslužbenci. Liberalni učitelji so privandrali s culicami k nam, domače naše krščansko kmečko ljudstvo jim je pripomoglo do milijonov, sedaj pa preganjajo vse, kar je krščanskega in ne trobi v liberalni rog. Liberalni trgovec Rojnik pa še povabi večkrat k nam neke prijatelje, rojake, »trgovske« potnike, ki napadajo po gostilnah mirne ljudi, ima nad tem strašno veselje, a kmetom v trgovini taji, da je član liberalnega Sokola in orjuna. Korajža pa taka, g. Rojnik! Gospodje liberalni trgovci, zavedajte se tega, da zvrčate Vaši somišljeniki uradniki, ki imajo toliko korajže kakor g. Rojnik, za vse nelepe dogodke vso krivdo na Vas in se vam smeji, da si odbijate krščansko kmečko ljudstvo, katero je vsled Vaše nestrpnosti in liberalne zagrizenosti primorano, da v bodoče obiskuje le trgovine Laure, De-

berske in Kopač, ostale trgovine pa prepusti Sokolom in Francem.

Mozirje. Pri minulih volitvah so tukajšnji naprednjaki delali na vse kriplje za Pivkovo žerjavščino in s tem za svojo krivico in nasilja centralizma. Celo sam trški župan je na dan volitev na trgu agitiral za 4. Skrinjico. Na Pivkovo plakato so naprednjaki po vsej pravici nalepili sliko krvavih rok. Agitirali in voliti za jutrovec, to je »napredno«, ako pa se s tem Pašičev centralizem okrepi ter bo še huje pritiskal in izžemal, tedaj pa bodo protestirali in molodovali za usmiljenje pri onih, katerim so sami spletki bliž in dali v roke, kakor se je to zgodilo v minulemu letu ob priliki selitve politične ekspoziture iz Mozirja v Gornji-grad, ko so ravno naprednjaki sklicali proti temu protestni zbor in bili najhujši kričarji in zabavljači. Da, da, značaji pa takil

Sv. Andraž pri Velenju. Poročila se je dne 16. t. m. Angela Brunšek iz ugledne Andrejčeve hiše z vrlim mladencem našim zavednim somišljenikom Francetom Tomišek. Bila je vneta članica Marijine družbe, Dekliške zveze ter večletna cerkvena pevka. Oba sta pela na koru v slavo božjo. Tudi pri raznih prireditvah tukajšnjega Kat. izobraževalnega društva sta bila vseskozi zvesta in nezornna sodelavca, zato se njima tem potom za njun trud najlepše zahvaljujemo ter želimo novemu paru obilo sreče in božjega blagoslova! — V nedeljo, dne 1. marca, pa ima tukajšnje Prosvetno društvo redni občni zbor z navadnim sporedom in sicer popoldne po večernicah v društvenih prostorih. Vsi, tudi nečlani, zlasti pa Dekliška zveza, se vabite k množestvilni udeležbi, za člane seveda obvezno. Odbor.

Vojnik. Volitve dne 8. februarja so se pri nas mirno vršile, samo dopoldan so se nekoliko prepirali, ker je prišlo precej volilcev, da bi svojo volilno dolžnost storili, a niso smeli voliti, ker niso bili v imeniku zabeleženi. Kdo je tega kriv? Nekaj volilci sami, največ pa tisti, kdor je imenik sestavljal, ker je nekaj takšnih nalašč izpustil, kateri so že 20 let posestniki v občini. Tako se je zgodilo tudi leta 1923. Tega je krivo nekaj Judeževih grošev. Popoldan je prišlo 10 volilcev SLS lepo mirno na volišče in so opravili svojo volilno dolžnost in potem se mirno podali proti domu. Kar naenkrat se odpro okna pri gostilni Vrečer in začne nekaj neznačajnih plohlarjev s pomočjo ženskih jezikov kričati: »Zdaj grejo klerikalci« in ploskati z rokami in klicati: »Bravo, »Gospodar! Kje je »Gospodar?« A volilci so šli mirno vsak na svoj dom. Nekoliko pozneje je stalo zopet pet pristašev SLS in zopet se odpre okno pri zgorajšnji gostilni in začne neko deklinice kričati: »Bravo, »Gospodar! Kje je »Gospodar?« Sedaj pa javno povemo: Tukaj je »Slovenski Gospodar«, le oglejte si ga dobro in smo tudi veseli, da še imamo drugih gostiln zadržanih, kjer se ne zbira ta čez klerikalce zabavljaška, brezvestna, kulturno zaostala družba.

Dramlje. Z ozirom na dopis v »Kmetijskem listu« z dne 30. januarja 1925, št. 7, iz Dramelj pozivljam nepodpisane dopisnike, da mi v dopisu imenovane reči o mojih družinskih razmerah dokaže kot golo resnico. Ako mi pa na tega ne dokaže, ga pa imenujem javnega obrekovalca in lažnjivca. Sedaj pa le s korajžo na delo! — M. Preložnik.

Marija Gradec pri Laškem. Dr. Roš ima vedno nesrečo. Pri predzadnjih državnozbornih volitvah nam je Roš pošiljal pismene prošnje v nefrankiranih pismih, da naj njega volimo, pa prejeli smo pisma celi teden prej in smo na Roševo milo prošnjo pozabili. Pri letošnjih volitvah je bil dr. Roš prepočasen. Večina volilcev je prejela Roševa pisma že potem, ko je izvršila svojo volilno dolžnost in vrgla kroglice v prvo škrinjico. Omeniti treba, da se je dr. Roš poboljšal. Predlanskim na njegovih pismih ni bilo znamk, letos je bilo vse pravilno frankirano. V svojih pismih je kisal dr. Roš: Odločno se hočem boriti za red in mir v državi, za pravični bratski sporazum itd. Mi volilci smo ustregli tej Roševi želji in smo volili stranko, ki tudi v javnosti zastopa, kar on v pismih zasebno priporoča. In tako se je zgodilo, da je v naši občini dobila naša SLS od 588 oddanih glasov 547, število, ki ga še nismo nikdar dosegli. Radič 14, Pivko 16, Pucelj 1, Makuc 3, Schauer 1, Korun 2 itd. Dr. Roš pa lahko prepeva tisto narodno: »Ti pa boš doma ostala...«

Laški okraj. Demokratje so s svojim narodnim blokom, ali kakor so ljudje rekli: nerodnim plohom, v našem okraju zopet pogoreli. Ljudem se je škoda zdela Roša pošiljati v Belgrad in so ga doma obdržali. Najbolje se je odrezal radikal Celinšek na volišču Marija Gradec. Skoraj celi dan je sedel pri svoji škrinjici in ljudem mežikal, ko so pa zvečer odprli njegovo deveto škrinjico, ni bilo nobene kroglice notri...

O prebavi hranil.

Vsako izmed nas ve iz lastnega prepričanja, da postanemo dalje časa siti, ako smo za kosilo grizli svinjako pečenko, kakor pa, če smo se najedli mlečnega zdroba ali kaše. Včasih nismo občutili prav nobenega glada po več dni, akoravno nismo jedli kaj takega, kar bi imelo napolnjevati naša prebavila za daljšo dobo.

Kdor pozna redilno moč te in one hrane je prišel na to, da je večja ali manjša količina redilnih snovi v njej za potolaženje lačnega želodca brezpomembna, kajti človeško telo je kakor rastlina, ki se prilagodi tudi neugodnemu podnebju in zemlji. Celo eno in isto živilo je z ozirom na prehrano človeka različne vrednosti ter zavisi večkrat od tega, v kakšnem stanju smo dotično živilo povzili, n. pr. jajca.

Kaj naj velja kot merilo glede počutka sitosti po zavzivanju posameznih jedil? Kot merilo naj služi okolnost, kako naša prebavila izkoriščajo redilne snovi

v hrani. Kako je hrana, katero uživajo ljudje širom sveta različna po svoji vnanosti in po svojem izvoru, prav tako različna je tudi po svoji prebavnosti. Vrednost hrane torej ne presojamo samo po množini, temveč tudi po prebavnosti posameznih redilnih snovi v njej.

Ker so jedila različna po vsebini redilnih snovi ter imajo nekatera mnogo beljakovin, pa malo toščice, ali druga skoraj sam škrob in nič beljakovin, zato mora umna gospodinja spoznavati naše najnavadnejše jedi po njih redilni vrednosti, da jih more mešati in združevati zdravju družine v korist, sebi v čast.

Blagor tistim, ki si s pijančevanjem ali pa neredno hrano svojih prebavil niso pokvarili. Da ohranimo prebavila čvrsta in zdrava je potrebno, da se varujemo predvsem enostranosti v prehrani. Preobilna mesna hrana je zdravemu človeku gotovo na kvar. Ne zamegljemo nikoli mleka in mlečnih jedil; steber vse prehrane bodi kruh in močnate jedi, zraven pa nebroj različnih pridelkov, ki jih nudita vrt in polje, okusno sadje in sočnata zelenjava. Le priprosta, a raznovrstna in redilna hrana bo ohranila prebavila in telesne sokove zdrave.

Modro in previdno naj torej združuje darove iz živalskega in rastlinskega sveta, kdor hoče ustrezati sebi in zarodu svojemu.

Zanimivo je vprašanje, ali naj človek uživa bolj živalsko ali rastlinsko hrano. Stvar vsacega posameznika je, da uživa tisto hrano, ki njegovemu okusu in želodcu najbolj prija. Po človeškem zobovju in prebavilnih sodijo zdravniki, da je človek ustvarjen za mešano hrano.

V katerem času prebavi zdrav želodec posamezna jedila, kaže naslednja tabela:

Jajca surova, raztepena v 1 uri 30 minut, surova neraztepena v 2 urah, pečena v 2 urah 15 min., ocvrta z moko in mlekom v 2 urah 45 min., mehko kuhana v 3 urah, trdo kuhana v 3 urah 30 min., riž, kuhan v 1 uri, Svinjske noge, kuhane v 1 uri, Jabolka surova, sladka, prhka v 1 uri, kislja, prhka v 2 urah, kislja trda v 2 urah 50 min., jabolčni cmok, kuhan v 3 urah, Mleko, surovo ali kuhano v 2 urah, Zelje surovo kot solata v 2 urah, kuhano v 4 urah 30 min., divjačina pečena v 1 uri 35 min., možgani kuhani v 1 uri 45 min., goveja jetra pečena v 2 urah, puran kuhan v 2 urah 45 min., pečen v 2 urah 30 min., gos pečena v 2 urah 30 min., kokoš pečena v 4 urah, zajec z omako v 2 urah, fižol v stročju kuhan v 2 urah 30 min., krompir pečen v 2 urah 30 min., kuhan v 3 urah 30 min., fižol v 3 urah, stari sir, surov v 3 urah 30 min., koruzni žganci v 3 urah, koruzni kruh v 3 urah 15 min., pšenični kruh v 3 urah 30 min., ječmena kaša v 2 urah, mrkev kuhana v 3 urah 15 min., juha iz hrbtnice v 4 urah 15 min., hrustanec kuhan v 4 urah 15 min., Kokošja juha v 3 urah, fižolova juha v 3 urah, goveja juha z zelenjavo v 4 urah, goveje meso kuhano v 2 urah 45 min., oprazeno v 3 urah, suho, pečeno v 3 urah 30 min., scmarjeno v 4 urah, staro, trdo, kuhano v 4 urah 15 min., teletina sveža, pečena v 4 urah, scmarjena v 4 urah 30 min., raca domača, pečena v 4 urah, divja pečena v 4 urah 30 min., svinjsko meso sveže nasoljeno, surovo v 3 urah, sparjeno v 3 urah, pečeno v 3 urah 15 min., scmarjeno v 4 urah 15 min., kuhano v 4 urah 30 min., staro pečeno v 5 urah 15 min., v kitah, kuhano v 5 urah 30 min.

Iz gornjega je razvidno, da je prebava v veliki meri odvisna od tega, na kakšen način so jedila pripravljena. V splošnem lahko rečemo, da so jedila v surovem stanju lažje prebavljiva, nego v kuhanem ali pečenem, n. pr. jajca, zelje in nekatere vrste mesa. Le pri mleku vidimo, da je v kuhanem in surovem stanju enako prebavljivo. Ne kaže torej kuhati jedila, ki so v surovem stanju prikladnejša, nego v kuhanem.

Marsikoga utegne zanimati kakšen vpliv imajo na prebavo kava, čaj in raznovrstne alkoholne pijače. Kava in čaj sta, kakor znano brez redilne vrednosti in zato kot ljudska hrana ne moreta priti v poštev. Kava in čaj, četudi po svoji kemični sestavi neškodljiva, otežujeta po nepotrebnem človeška prebavila. Zajutrak, obstoječ iz črne kave ali čaja vsled tega ne more dati moči delavcu, ki gre na polje, v vinograd ali gozd, še manj pa more ohraniti otroke zdrave in rdečelične.

Enako kot črna kava in čaj tudi alkoholne pijače ne vplivajo na prebavila ugodno. Trenutno se sicer občutimo okrepane, trajno dobrega učinka pa alkohol na naša prebavila nima. Alkohol je namreč strup in ostane tudi strup, čeprav ga zavzivamo v neznatnih količinah. Debelost pivcev, na katero se nekateri radi sklicujejo, kadar tolažijo svojo vest, ni izraz zdravja, temveč predhodnik nešglasja v organizmu, ki pripravlja pot poznejšim boleznim in končuje čisto s spridenjem vsega drobovja. Zlasti pa opešajo pod trajnim vplivom alkohola duševne sile, ker so živčne stanice in stanice možganov tisti del telesa, ki najbolj slastno vsrkavajo alkohol. Odtod izvira tudi trditev, da je vino stopilo v glavo.

Uporaba težkih alkoholnih pijač je upravičena samo v slučaju močnega prehlada, ko gre za to, da spravimo kri v silen obtok in na ta način s pomočjo alkohola spravimo skozi potne luknjice škodljive snovi iz telesa, ki bi sicer povzročale dolgotrajno bolehavost celega organizma.

Kako zdravimo pokvarjen želodec? Kdor ima slab, pokvarjen želodec, sme vživati samo lahko prebavljivo hrano v neprevleki množini. Vsako prekoračenje gotove mere otežuje želodec in vodi šele do prave bolezni.

Predvsem je zavzivati riž na mleku in vodi, zrelo sadje, stare zemlje in druga lahko prebavljiva hrano. Po vsaki malici pijemo nekaj požirkov sveže vode, ki želodcu posebno dobro de. Spočetka izpijemo le toliko vode, kolikor je želodec lahko segreje in šele potem več. Drgnjenje celega telesa, kopeli ali samo delni polivi po

trebuhu so v slučajih slabe prebave zelo na mestu. — Mnogo gibanja v svežem zraku in skrb za redne telesne iztebre so prav tako izvrstni pripomočki k boljši prebavi. Kajti, kakor gotovo bi človek umrl po določenem času brez jedi in pijače, ravno tako bi bili šteti dnevi njegovega življenja, ako bi se zaprla pot njegovim telesnim iztebkom.

Zlato pravilo za ohranitev zdravih prebavil je zmernost v jedi in pijači in preprostost v izbiranju jedil. Ostre in pekoče dišave (poper, paprika), kis in sočnate naj se rabijo previdno; istotako se ogibajmo pretirane enostranosti in sladkosnednosti. Jejmo počasi in vsako jed dobro prežvečimo, predno jo pošljemo v želodec. — Ogibajmo se preveč mrzlih ali vročih jedi in privoščimo želodcu potrebnega odmora. Če slutimo, da je jed pokvarjena, ali nam dobro ne tekne, ostanimo rajši lačni ter ne zavidajmo drugih, ki jedo s polnim apetitom.

Vekoslav Stampar.

Gospodarske vesti.

ZATIRAJMO PRAVOCASNO POLJSKE MIŠI

Pred kratkem se je čitalo v časopisih, da so napravile poljske miši na Čehoslovaškem ogromno škodo in da so posevki uničeni. Slabo stanje posevkov je tudi drugod vplivalo na cene pri pšenici v drugih državah in tudi pri nas, čeravno smo agrarna država, ker so šle cene navzgor v škodo našega malega posestnika, ki mora nakupovati pšenično moko.

Proti poljskim mišim se rabijo manj ali več nevarna sredstva. Sokial-pogače se niso izkazale. Strihninovec je silno strupen, a učinkoval ni tako, kakor bi si želeli. Z Löfflerjevimi bacili, ki naj bi zanetili kugo pri poljskih miših, niso ljudje nikakor zadovoljni. Ljudstvo bi si želelo fosforjevih pilul posebno tam, kjer so bili na nje navajeni in to je v Prekmurju. Žalibog so fosforove pilule tak strašen strup, da bi zdravstvena oblast morala nastopiti z vsoto silo proti temu sredstvu, če bi se dal narodu v roke. To pa iz lahko umrljivih vzrokov, ker pride vsako leto po par umorov s strupi pred poroto. Koliko nesreč, če bi si lahko vsakdo poskrbel tak strup sam n. pr. s tem, če bi ga pobral iz mišjih lukenj, z namenom, da bi škodoval svojem bližnjemu!

Zato se trudijo kemiki najti sredstva, da pomorijo miši s strupenimi plini, ker se je izkazalo, da je to posebno učinkovito sredstvo bilo že pri vojskovanju.

Pri zadnji anketi za povzdig kmetijstva mi je bila dana prilika, da sem praktično kazal, kako se uničujejo poljske miši s sredstvom, ki je znano pod imenom Hora. Žalibog je to sredstvo na prvi pogled drago, saj plača ena patrona nič manj kakor 3 dinarje carine pri uvozu v našo državo. Ko se tozadevno doseže carine prosti uvoz, bo stala taka patrona za 3 dinarje manj, kakor dandanes, ko stane 10 dinarjev. Če se pomisli, da se bo dalo uničiti z 7 dinarji 30 gnezd poljskih miši, je to še vedno drago. Če bi pravocasnno imeli tako sredstvo na razpolago, kakor je Hora priprava in če bi se je posluževali sistematično, ne bi mišja nadloga zavzela takih dimenzij, da bomo morali vsi seči globoko v žep. Po lastnih skušnjah trdim, da je Hora priprava najbolj prikladno sredstvo za zatiranje miši ob vsakem vremenu tekom celega leta, ker razvija goreča Hora patrona v Hora pripravi tak smrdeč in strupen plin, da mora vsaka miš poginiti v rovu takoj, ko zaduha prvič njen smrtonosni plin in ker onemogoča gosti plin dostop zraku v rov.

Zatiranje poljskih miši s Hora pripravo je tudi zaradi tega tako prikladen, ker ne zahteva nobenih predpriprav in ker se lahko ukvarjajo z zatiranjem poljskih miši tudi naši še šoli obvezni otroci, ker jim ne preti nobena nevarnost pri takem zatiranju in bodo imeli še svoje posebno veselje, ker od naših pradedov tiči še nekaj lovske krvi v žilah nas vseh.

Posestnikom pa polagam toplo na srce željo, naj resno premišlujejo, kaka velika škoda jim preti od strani poljskih miši, naj se razgovarjajo med seboj o tej stvari in naj po premišljenem preudarku kupijo Hora pripravo in Hora patrone za zatiranje poljskih miši. H. M.

Mariborski tržni dan. Mariborski trg dne 21. februarja je bil sicer prav dobro preskrbljen, toda slabo obiskan. Slaninariji so pripeljali 87 vozov svinjskega mesa na trg, nekateri so imeli kar po 4 do 6 prašičev naloženih na vozovih. Prodajali so svinjino po 20 do 35 din., slanino po 25 do 30 din. in drob po 15 do 20 din. 1 kg; domači mesarji pa govedino po 15 do 17.50 din., teletino po 18 do 20 din., svinjino po 20 do 22 din., klobase po 25 do 35 din., prekajeno meso po 40 do 45 din., drob po 8 do 15 din. 1 kg. Nekateri so prodajali vse tri vrste mesa po 20 din. kg povprečno. — Perutnina. Bilo jo je okoli 500 komadov na trgu. Cene so jej bile kakor pretečeni teden: kokošem 25 do 60 din., racam in gosem 60 do 100 din. in puranom 100 do 200 din. komad. — Domači zajčki so se prodajali po navadni ceni 10 do 50 din. komad. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila. Tega je bilo 6 vozov. Cene so bile krompirju 10.50 din. za mernik, zeljnatim glavam, ohrovtu in endivij-solati 1.50 do 3 din. komad, solati 15 do 16 din., kislemu zelju 3.50 din., kisli repi 2 din. kg, čebuli 3 do 6 din., česnu 4 do 10 din. venec, jabolkom 2.50 do 6 din., hruškam 6 do 20 din., dateljem 25 do 50 din., figam 15 do 16 din. kg (oziroma 6 do 10 din. venec), limonam 0.75 do 1 din., pomarančam 1 do 2.50 din. komad, maslu 40 do 45 din., kuhanemu 54 din. kg, mleku 3 do 3.50 din., bučnemu olju 25 do 30 din. l, jajcam 1 do 1.25 din. komad. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 50 para do 100 din., brezove metle po 2 do 5 din. komad. Koruzna slama po 25 do 30 din. vreča. — Seno in slama. V sredo, dne 19. t. m., so

Kmetije pripeljali 8 vozov sena in 5 vozov slame, v soboto, dne 21. t. m., pa 6 vozov sena in 3 vozove slame na trg, ter so prodajali seno po 75 do 90 din., slamo pa po 55 do 65 din. 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem v Maribor se je pripeljalo dne 20. februarja 66 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7-9 tednov stari kom. 150-212.50 D, 3-4 mesece stari komad 300-350 D, 5-7 mesecev stari komad 500-625 D, 8-10 mesecev stari komad 750-875 D; 1 kg žive teže 12.50-14 D, 1 kg mrtve teže 16.25 do 17.50 D. Prodalo se je 25 komadov.

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva za Maribor in okolico priredi na drž. vinarški in sadjarski šoli v Mariboru dva tečaja: v ponedeljek, dne 2. marca, za oskrbo sadnega drevja ter kulturo in oskrbo jagodičastega sadja; v torek, dne 3. marca, za precepjanje sadnega drevja. Pouk traja dnevno od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Udeležba prosta za člane in nečlane.

Kmetijsko ministrstvo želi poslati za čas velikih poletnic, t. j. od 1. julija do 1. oktobra t. l., večje število slušateljev visokih šol za kmetijstvo v Zagrebu in v Beogradu v prakso na vzorna državna ter privatna posestva po celi državi. Kmetijske šole v Sloveniji so dobile nalog, da zberejo imena vseh onih posestnikov, ki bi bili pripravljeni sprejeti te dijake na prakso. V poštev prihajajo samo dobro oskrbovana ter upravljena večja posestva. Posestniki bi morali dati dijakom brezplačno samo stanovanje, za kar bi jih lahko uporabili pri delu. Direkcija srednje šole v Mariboru prosi vse gori omenjene posestnike, da se odzovejo ter sprejmejo vsaj enega visokošolca. V ta namen naj pošljejo svoje točne naslove ter morebitne posebne zahteve, oziroma pogoje za sprejem na direkcijsko srednje kmetijske šole v Mariboru do konca mesca aprila tega leta.

ZITNI TRG.

Naša žitna tržišča delajo slabe kupčije. Inozemstvo kupuje žito raje drugod, kjer so nižje cene, nego pri nas; kajti žitne cene na svetovnih tržiščih še vedno padajo in posebno ameriško žito postaja od dne do dne cenejše. Domači promet je majhen, ker so pasivni kraji precej dobro oskrbljeni z zalogami živeža. Tudi moka se malo prodaja. Trgovci so postali pri nakupu zelo previdni ter raje čakajo, da cene padejo. Največ se je te dni prodalo v naši državi ovs, katerega kupujejo za konzum in za seme.

Cene so v trgovini na debelo sledeče:

Pšenica, bačka 450-460 D za 100 kg, pšenica iz Srbije 390-400 D.

Oves, bački 300-310 D; oves iz južne Srbije v Beogradu 285-290 D; v Zagrebu 350-355 D za 100 kg.

Koruza, takojšnja dobava 190-200 D, dobava v marcu-aprilu 210 D za 100 kg.

Moka, nularica 6.75 D za 1 kg.

Hmelj. 55. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo: Zatec, CSR., 19. februarja 1925. Ze v zadnjem poročilu smo javili, da se je zopet oživela hmelj. kupčija, kar velja tudi za ta teden. Prodanih je bilo 300 do 400 stotov hmelja srednje kakovosti po 3900-4000 čK za 50 kg. Za prama se je zahtevalo do 4200, vendar ni prišlo do kupčije. Danes je cena za hmelj 3900 do 4200 čK za 50 kg. Cene so torej pridobile od spodaj gori 100-150 čK. Povpraševanje je enako ponudbi. 100 stotov prima tranzitnega hmelja se je prodalo po 2500 do 2700 čK za 50 kg. Pri še mirnem prometu je končno razpoloženje zelo čvrsto, cene po malem se dvigajoče. »Saazer Hopfen- und Brauer-Zeitung«.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 61-62 D, francoski frank 3.25 D, italijanska lira 2.50 D, čehoslovaška krona 1.85 D; za 100 avstrijskih kron je plačati 8 para. V Curihu znaša vrednost našega dinarja 8.40 centimov.

Trajnost obuvala najdete pri čevljarškemu oddelku tvrdke H. SUTTNER, LJUBLJANA, št. 992, kjer se dobijo obuvale res najtrajnejše, ki vzdrži vse strapace, a je poleg tega najelegantnejša in najmodernejša kroja in oblike. Izdelano skrbno in dobro iz najboljših vrst usnja. Zahtevajte ilustrirani cenik!

Sedaj je doblj pravi mož, ko mu je njegova pametna žena hrbet in ude nadrgnila s FELLERJEVIM BOLEČINE OLAJŠAJOČIM ELSAFLUIDOM. Imate bolečine v udih? Nahod? Glavobol? Zobobol? Krče? Trpite na slabosti? Slabem spanju? Nervoznosti? Poizkusite Fellerjev Elsafluid, kateri vam bo v hudih dneh dober prijatelj. En zavoj s 6 dvojnati ali 2 specialnima steklenicama z zavojnico in poštino za 62 dinarjev, pri lekarnarju EUG. V. FELLER v STUBICI DONJI, Elsatrg 341, Hrvatsko.

Najbolje in najvarnoje naložite svoj denar pri Okrajni posojilnici v Ljutomeru,

ki obrestuje kranilne vloge navadne po 8%, večje in vezane po dogovoru tudi višje. Sprejema hranilne knjige drugih denarnih zavodov kot gotovino ter izvišuje vsa nakazila. — Tekoči računi.

HA-HA-HA

ne boš trgal, ne, imam možno obleko, ker sem kupil sukno v vele trgovini R. STERMECKI v Celju šte. 24, katera razpošilja trpešno sukno m D 70-, močen šot m D 70-, fini kangara m D 90-. Lustrirani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kangara iz razne manufakturne robe pa samo za 8 daj na ogled. Kder pride z vlakom osebno kupovat, dobi naku u primerno povratek večnje. Naročila čez D 502- poštn. prosto. Trgovci zagres cene.

Odvetnik dr. A. Salberger

je odprl svojo odvetniško pisarno v Ljutomeru. Glavni trg.

Cenjeno občinstvo se opozarja, da mora pri vseh dopisih glede oglasov priložiti znamko za odgovor, oziroma dopisnico. Brez priložene poštne za odgovor se upravnništvo na noben dopis ne more ozirati in stranka čaka zastoj na odgovor. Upravnništvo.

MALA OZANILA.

Priden učeneo se sprejme za sedlarsko in lakirarsko obrt pri Cvilaku, Krčevina št. 128. 209

Službo cerkvenika išče dober krščanski mož, krojač, najrajši v mestu ali trgu, zanesljivost in sposobnost izpričani. Prevzame tudi skupno službo z orglanjem na deželi, primerno za krojaško obrt. Nastop takoj ali ob priliki. Naslov v upravništvu. 218

Službo išče vdova (28 let stara) z dvema otrokoma (fanta 3 in pol in 1 in pol leta stara), event. da starejšega za svojega. Opravlja vsa dela pri gospodarstvu. Vprašanje do 10. marca 1925 na županstvo v Slivnici pri Mariboru. 219

Oskrbnik-valpet, najraje brez otrok, vajen kmetije ter sadjereje, za manjše, 10 oralov obsegačee posestvo, obstoječe večinoma iz travnikom, sadonosnika, nekaj njiv in vrta, se sprejme takoj ali zadnji čas 1. aprila. Kot odškodnino za delo, košnja, pospravljanje se na in sadja dobi v uporabo eno tretjino travnikov in njiv ter stanovanje obstoječe iz sobe in kuhinje. Posestvo se nahaja v Štoreh pri Celju, četrtr ure od postaje. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in lastnostmi sprejema upravnništvo lista pod šifro »Oskrbnik«. 206

Lepo vinogradsko posestvo, obstoječe iz 2 oralov lepega, plodonosnega vinograda, sadonosnika in njiv, lepe zidane hiše, gospodarskega poslopja, vinske preše in kleti, 1 uro oddaljeno od Maribora, se prodaja po zelo nizki ceni. Ravno tam tudi 2 in pol oralov lepega travnika. Naslov v upravništvu. 204

Proda se ugodno zaradi selitve enonadstropna hiša z gostilno in trgovino; v pritličju 3 sobe, kuhinja in klet, zgoraj 5 sob in jedilna shramba, poleg gospodarsko poslopje, vodnjak, dve njivi, dva travnika, sadonosnik, vrt za zelenjavo in nekaj vinograda, vse v dobrem stanju. Lesna trgovina; ob cesti 6 in pol km od železniške postaje Konjice. Naslov v upravništvu. 198 2-1

Proda se posestvo z mlinom pri Pragerskem. Ivan Kovač, posestnik, Crešnjevce, Slov. Bistrica. 216 2-1

Prodam lepo posestvo, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov in gozda, meri 5 oralov; redita se 2 kravi. Zraven je tudi pekarna, vse lepo v ravnini in na lepem kraju za izletišče, 20 minut od postaje in trga pri Celju. Naslov v upravi. 217

Posestvo 31 oralov: njive, travniki, sadonosniki, gozd, dvoje poslopj, se po ceni prodaja. Gradiška pri Sp. Sv. Kungoti 41, 42, p. Pesnica. 220

V najem iščem malo posestvo, pripravno tudi za malo trgovino. Naslov v upravništvu. 214

1 velik črni konj, 1 par lahkih konj, 1 platovoz in 1 kočija se po ugodni ceni prodaja. Več se izve v trgovini, Aleksandrova cesta 35. 205 3-1

Obleke za gospode in gospe, plašči se prodajo. Knjigarna Gosposka ulica 28, Maribor. 202

Prvovrstne šivalne stroje dobite po najnižjih cenah pri Alojzu Ussar, Krekova ulica 14, II. nadstropje. 201 6-1

Cepljene trte več vrst, prodaja Martin Horvat, Gabernik, p. Juršinci. 215 2-1

Prvovrstne cepljene trte vseh vrst a 2 D, korenjaki, a 50 p, ključi a 20 p in visokodebelno sadno drevje a 25 D ima na prodaj M. Poplatnik, Cvetkoviči 48, Vel. Nedelja. 208

Petletno brejo kobilu prodaja ali zamenja za konja Delavska pekarna, Tržaška cesta št. 38, Maribor. 223

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice Sv. Primož nad Muto, reg. z. z. n. z., ki se vrši dne 19. marca 1925 ob 9. uri dopoldne na Muti h. št. 16 (pri g. Kosu). 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev račun. zaključka za leto 1924. 3. Slučajnosti. Ako ta občni zbor ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor na istem mestu z istim dnevnim redom, ki sklepa pri vsakem številu navzočih združnikov. 210

Sprejmejo se

3 oferske družine z večimi delavci. Poleg plačila v denarju, deputat zemljišča. Vpraša se pri oskrbništvu imenja Scherbaum v Rogozi pri Mariboru. 213

Javna zahvala.

Izjava.

Podpisana Marija Erbus posestnica iz Mestnega vrha pri Ptuj obžalujem, da sem govorila, da je Alojz Drevenšk, pos. iz Mestnega vrha vzel pri svojem gospodarstvu neko železje ter ga prinašal domov.

Izjavljam, da to ne odgovarja resnici vsled česar ga prosim odpuščanja in se mu zahvaljujem za odstop od tožbe.

Kot globo plačam D 200- za dobre namene ter prevzamem v svojo plačilno obvezo vse tozadevne stroške.

Marije Erbus.

„Westland“

r. G. m. b. H.

Deutschlandsberg (Štajersko)

Najboljša sadjarska šola v Avstriji

Velike zaloge sadnih dr. ves vseh oblik in vrst, jago nih grmov, divjakov vseh vrst, cv. tlic, lepotičnih grmov, špargljev, 1 a drevesni vosek.

Cenik in vrste na željo!

Občni zbor

Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru, r. z. z. n. z.

se vrši dne 9. marca 1925 ob 17. uri v uradnih prostorih v Mariboru, Stolna ulica šte. 6.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1924.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev treh članov načelstva.
7. Razdelitev čistega dobička.
8. Slučajnosti.

V zmislu § 33 združitnih pravil se vrši v slučaju ne-sklepčnosti eno uro pozneje, t. j. ob 18. uri, istotam in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sme sklepati ob vsakem številu navzočih združnikov. 193

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Vidmu

r. z. z. n. z.

ki se vrši v nedeljo dne 8. marca 1925 ob 3. uri pop. v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1925.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prečsnova društvenih pravil.
6. Razni nasveti.

Načelstvo.

Somišljeniki inserirajte!

Javna zahvala.

Podpisani Franc Arh, lastnik od požara pritedeteza hotela »Mangart« na Recici pri Bledu, se toplo zahvaljujem ugledni zavarovalnici »S A V A« d. d. v Zagrebu, ki je po svojem generalnem zastopu za Slovenijo v Ljubljani jako kulantno prinala odškodnino za škodo v znesku nad en milijon kron, ki sem jo dne 26. januarja 1925 po požaru utrpel, čeprav sem bil šele malo časa zavarovan pri tej družbi. — Radi tega se čutim dolžnega, da se ji javno zahvalim in jo priporočam vsakomur kar najtopleje.

Bled, dne 5. februarja 1925.

212

Franc Arh.

MALA OZNANILA

Gospodarski opravnik (safer) samec 30-35 let star, veče vseh panog kmetijstva, se išče za takojšnji nastop na večje posestvo. Ponudbe s spričevali in označbo plače na upravo »Slov. Gospodarja.« 162 2-1

Viničar s 4 delovnimi močmi se takoj sprejme. Slovenska ulica 8, I. nadstropje, Maribor 195

Oskrbništvo blizu Ptuja išče za takojšnji vstop pridnega, zvestega in vseh vinogradskih del večjega zapovednika (šafarja). Izkazati se mora za neomadeževano preteklostjo. Ponudbe na upravo. 182 3-1

Kuharica z dobrimi spričevali ki je že mnogo let služila v župnišču, želi službe v župnišču. Naslov v upravnistvu. 183 2-1

Mlad izobražen in zaneslivi fant, večje slovenskega in nemškega jezika, išče službo v trgovini kot sluga ali skladiščnik s hrano in stanovanjem. Nastop takoj. Naslov v upravnistvu. 186 2-1

Stalno mesto gospodinjje išče zmožna večje posestvo voditi, tudi izurjena v živinoreji. Naslov v upravnistvu. 178

Vrtnarski vajenec se sprejme kmetijski deček. Hrana in stanovanje v hiši. Vrtnarstvo v Razlagovi ulici 11, Maribor. 172

Pekovskega učenca sprejme takoj pekarna Martin Zavec, Sv. Lenart v Slov. goricah. 168 2-1

18 let stare dekle išče mesto kot učenka v trgovini z mešanim blagom, najraje v mestu ali trgu. Naslov v upravnistvu. 176 3-1

Pošten kmečki fant išče stalno službo, razume vsako delo v gospodarstvu. Naslov v upravnistvu. 189 2-1

Zanesljivi mlinar z malo družino išče službo, vzame tudi mlin v najem ali na račun. L. Novač, Rogoznica 15. Ptuj. 153 3-1

Na prodaj trije majhni travniki v Dragučovi. Vpraša se gostilna Kramberger pri Sv. Marjeti ob Pesnici. 173 2-1

Proda se gostilna z dvema hišama v sredi mesta, električna luč, 6 oralov zemlje, ugodni pogoji. Kje, pove g. lekarinar v Slov. Bistrici. 193 2-1

Posestvo se da v najem ali tudi tako, da najemnik obdela polovico za se, drugo polovico pa za lastnika. Naslov v upravnistvu. 191 3-1

Stare tračnice se dobijo po 230 D kg v Mariboru, Vraževa ulica 9, III. nadstropje, 8 vrata. 167 3-1

Cepljene trte, vkoreninjene divjake in sadna drevesa prodaja po nizki ceni Alojzij Grobar pos. in trtnar Zagorci, p. Juršinci pri Ptuju. Za odgovor je treba priložiti znamko. 171 4-1

Lepo dobro kislno zelje kupi po najboljši ceni Lovrec v Mariboru, Slomškov trg 16. 169 2-1

Na prodaj je 8 let stara težka lepa, breja kobila, bi je bila obdarovana štiri krat s prvim darilom in 1 krat z II. Istotam je na prodaj dobro ohranjen koleselj, dve breji svinji in dve breji kravi. Ogleda se lahko v Hofinji vasi št. 12, p. Slivnica pri Mariboru. 163

Vinogradniki pozor! Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najbolj rodovitne vrste. V zalogi je več tisoč vkoreninjenega divjaka Riparia portalis in Gothe št. 9. Trte se dobijo po najbolj nizki ceni po dogovoru. Vsak naročnik naj pošle znamko za odgovor. Trte se dobijo jako lepe, da bo vsak naročnik zadovoljen z mojimi trtami. Oglasite se pri Francu Slodnjaku, trtničar pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, pošta Juršinci pri Ptuju. 164 2-1

Sprejemem vsa sodarska dela nadom. Pri večjih množinah grem tudi na dom lastnika. Zadoluje dopisnica. Fr. Hriberšek, sodar, Vel. Pirešica 51, p. Zalec. 124 5-1

Prvovrstne žarnične trte, cepljene trte, vkoreninjene divjake, sadne divjake in cepljena drevesa prodaja Vinko Vnuk, Senčak, p. Juršinci pri Ptuju. 1618 8-1

Bruno britve, škarje, nože itd. Električna brusarna (v brivnici Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 1116

Sadno drevje, večjo množino najbolj priporočljivih vrst in cepljeno trte prvovrstno, kakor laški rizling, silvanec, peček, žlahtino in izabela, cepljeno na Gothe 9 in Rip. Port. Cene smerni! Zahtevajte ponudbe! Drevesnica in trtnica I. K. Gradščnik, št. Janž pri Velenju.

Pozor! Ravno došlo blago, nove cene. Platno, barhenti, druk, hlačevina, svileni robci, sukno itd. Dobiva se najceneje pri Trpinu, Glavni trg 17. 49

Prvovrstni angleški in ostrauski pitavski koks na drobno in debelo d bavi po znatno nižji ceni cenah Mariborska mestna plinarna 82

ZASTAVLJALNICA GOSPOSKA ULICA 46.

LICITACIJA

zastavnih predmetov se vrši dne 11. marca 1925.

Prodali se bodo: efekti števil 17 316 do 19 587 dragocenoštev 24.573 do 25 200, ki se ne prepričajo ali zamenjajo do 7. marca. Dne 9. in 10. marca 1925 ostane zavod zaprt za strankin promet. 196

Na obrokel

Manufakture in konfekcije, vezene, pletenine i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvovrstne krojačnice ter premog in drva dobite proti ngodnemu odplačevanju le pri trdniki

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

Maribor, Vojašniška ul. 2, pisarna Gregorčičeva ul. 1

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Sl. g.

(v lastni hiši) obrestuje hranilne vloge po 10%, posojila pa daje po 16% in sicer tako, da se plačuje za vsako četrtletje posebej 4%, torej pod zelo ugodnimi pogoji.

Uraduje se vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne.

Trgovina z manufakture in špecerije

IVAN SEVER, VELENJE.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi

Zapomni si, nevesta, to resnico, in preden sečel ženinu v desnico, previdna pri nakupu hale bodi!

Blago po niski ceni, sednji modi, prodaja na deželo, za Velenje nasproti pošte v bivši dr. Skubčevi trgovci IVAN SEVER, znan povsod!

Ali to se tiče tudi tebe mati, in tebe žena, ženin, fant, deklina, brgevec, ki kupuješ mnogo hkrati hlače, hlačevine, druka, platna in krpice!

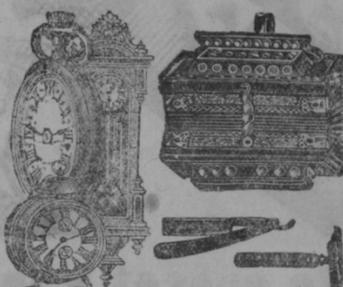
Če si zadovoljen z blagom, vsak poroči in zadovoljnost kitič je do sreče.

Veliko množino puranovega perja

proda Ernest Majhenič, trgovec s perutnino, Pobrežje pri Ptuju, kg po 20 dinarjev.

Trajne vrednosti

ostanejo vedno darila iz zlata in srebra, ker obdrže še po preteku mnogih let svojo prvotno vrednost. Ure, verižice, prstani, zapesnitice kakor tudi vsakovrstna zlatnina in srebrnina, nakit, in predmeti za dnevno uporabo, v najlepši in najboljši kakovosti dobi se dobro in po ceni pri trdniki Suttner. — Zahtevajte glavno ilustrirani cenik, za katerega je treba poslati samo 2 dinarja na:

ODPOSILJALNICO UR. H. SUTTNER, v Ljubljani, št. 992, Slovenija.

Za udobnost odjemalcev se morejo za nadopnitev paketa primotati tudi dobra in fina Elsa-mila lepote in drugi kozmetični preparati lekarnarja Fellerja.

Gotovo zatiranje poljskih miši je postopanje s „HORA“ razplinjenjem.

Najbolj učinkovita in najcenejša čimža iz živega srebra

SEGETAN-NEU

proti vsem vrstam rje na žitaricah.

Navodila in mnenja brezplačno pri glavnem zastopstvu družbe »Deutsche Gesellschaft für Schädlingsbekämpfung, Frankfurt a. M.« (Nemška družba za zatiranje škodljivcev).

Glavno zastopstvo za Kraljevino SHS: Dr. Jenčič & drug, Maribor, Kopitarjeva ulica 6.

Samo na 1 besedo

in sicer na varstveno znamko »Elsa« moramo paziti ako nam je do najboljših MIL LEPOTE IN ZDRAVJA. To so edino le FELLERJEVA MILA V OBLIKI STEKLENIC Z ZNAMKO »ELSA«, s katerimi umivati se je pravi užitek! Nežna, dobra, čista, jako peneča, diskretnega vonja v 5 različnih vrstah!

ELSA-LILIJINO-MLECNO MILO prvovrstno cvetlično milo, stori kožo mehko in nežno.

ELSA-GLICERINSKO MILO, vpliva izrečno na roke, ki trpe vsled dela in mraza.

ELSA-BORAKSOVO MILO je najpriljubljeneje sredstvo za odstranjenje fatalnih peg, priščeov i. t. d.

ELSA-KATRANOVO MILO za lase in glava. Končno ELSA-MILO ZA BRITJE, posebno fine vrste.

ZA POIZKUS 5 kosov Elsa-mila v obliki steklenic, z zavojnico in poštino 52 dinarjev, toda le tedaj, ako se pošlje denar vnaprej. Po povzetju 10 dinarjev več, torej 62 dinarjev. Naročila nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarinar, v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturne blaga

v Celju „Pri solincu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga kakor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevine tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogavice, pavoja, vsakovrstno moško ter žensko perje, brisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in pisane platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! Za obilen obisk se pripravite!

Alojz Drofienik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

Drevesni voseki

Na veliko! Na drobno!

Svečalna FRANC GERT, Maribor Gosposka ulica 13.

Kupujemo tudi rumeni vosek po najvišji ceni.

!! V boj za srečo !!

Večje posestvo z hišama, ki ju kaže slika, za Din. 100.--

dobi lastnik naše srečke, katero bo zadel žreb.

Cela srečka Din. 100.--

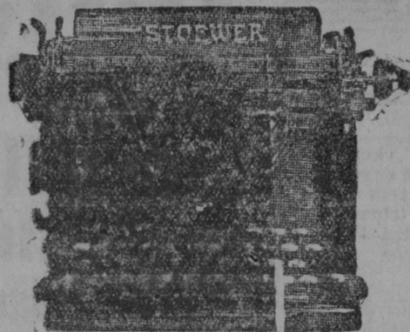
Četrtnska srečka D 25.-- Desetinska srečka D 10.--

Pri četrtnskih srečkah igrajo štiri, pri desetinskih deset oseb na eno številko. Zadene žreb četrtnsko ali desetinsko srečko, vrši se med štirimi oziroma desetimi posebnimi dabitka ponovno trefbanje, ako se isti v teku 14 dni med sabo z dobitkom ne spravijo. Iz trefbanih števil 2.000.

Dan trefbanja se razpusti po časopisih, takoj ko bodo srečke razprodane. Srečke razpošilja »Prostovoljno gasilno društvo« v Strušcu pri Ptuju, proti naprej vpošiljavni sneška za srečko ter Din. 3.-- za priporočeno pošiljatev. — Iščejo se povsod prodajalci srečk.

**Poizkusite enkrat s terpentinovim
„Gazela“ milom!**

Vrhunec fine mehanike. Prvorazredni moderni brzo-pisalni stroj. Večletno jamstvo. Brezkonkurenčni pisalni stroj sedanjosti je edino

STOEWER-RECORD

LUD. BARAGA
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih, razmnoževalnih strojev. Hektografični zvitki, barvni trakovi, ogljeni in povoščeni papir vedno v zalogi.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

(registrovani zadrugi z neomejeno zavezo)

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije
(poprej pri »Belem volu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Denar naložite

najboljše

najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z. n. z.

v Mariboru, Stalna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Oglesi v „Slov. Gospodarju“ imajo najboljši uspehi!

MESTNA HRANILNICA V PTUJU

Jamči ptujška mestna občina in vsi davkoplachevalci mesta Ptuj. Zato vlagajo edino le pri njej: središča denar mladoletnih, zapnišča, občine itd. Sprejema vloge na knjižice in v tekočem računu, daje različna posojila po najugodnejšem obrestovanju po dogovoru. Pojasnila brezplačno. — V prostorih mestne hiše.

Stanje vlog okrog 20 milijonov kron!

Prva žebljarska in železoobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Telefon interurban: Podnart.

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice, žebli za ladje, črni ali pocinkani, žebli za zgradbe, les i. t. d., žebli za čevlje. Sprejke za edre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljake za podebe, žid, cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Podložne pločice. Matice. Zakevice za tenderje, kotle, sode, mostove, plečnino, kolesa itd. Vijačni čepi. Verige.

Vsi vprašani stroški spadajoči železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago! — Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

podružnica v Mariboru.

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.